

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

2013/2014. - 2016/2017.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Обавезни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК	5	180
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	2	72
МАТЕМАТИКА	5	180
ПРИРОДА И ДРУШТВО	2	72
ЛИКОВНА КУЛТУРА	2	36
МУЗИЧКА КУЛТУРА	1	36
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	3	108

Обавезни изборни предмети

ВЕРСКА НАСТАВА	1	36
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	1	36

Изборни наставни предмети

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА	1	36
НАРОДНА ТРАДИЦИЈА	1	36
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	1	36

Допунска настава

СРПСКИ ЈЕЗИК	1	18
МАТЕМАТИКА	1	18

Додатна настава

МАТЕМАТИКА	1	36
------------	---	----

Остали облици образовно- васпитног рада

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ 1	36
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	1 36
ЕКСКУРЗИЈЕ	1 дан
НАСТАВА У ПРИРОДИ	7 дана

ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ РАД	1 36
-----------------------	------

СРПСКИ ЈЕЗИК – 4. разред

Циљеви и задаци

- Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне);
- поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других умет. остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.
- овладавање техником читања и писања на оба писма;
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава.

**Глобална структура годишњег програма
СРПСКИ ЈЕЗИК – 4. разред**

Ред. број	Наставна тема/целина/област		Увод	Обрада	понављање вжбање	Систематизација	Евалуација, самоевалуација	Укупно	Стандарди
1	КЊИЖЕВНОСТ	Лектира- лирика		51	18	3	1	73	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
		Лектира - епика							1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
		Лектира - драма							1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
		Лектира – научно-популарни и инф. текст.							1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
		Књижевни појмови - лирика							1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.6. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.
		Књижевни појмови - епика							1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
		Књижевни појмови - драма							1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.
Функционални појмови	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.								
2	ЈЕЗИК	Граматика		35	11	7	1	54	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.4.4. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. 1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2. 1CJ.3.4.3. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.4.5.
		Правопис							1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.5.
		Ортоепија							1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.3.3.3. 1CJ.3.3.5.
3	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА – Основни облици усменог и писменог изражавања	Писмено изражавање		29	23	1		53	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.3.10. 1CJ.2.3.11. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.3. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.
		Говорна култура							1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6.
		Усмено изражавање							1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.3.2.1. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.3. 1CJ.3.2.4. 1CJ.3.2.7.
				115	52	11	2	180	

Тематска структура годишњег програма

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Језик

Наставна тема: ГРАМАТИКА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Обновљање и утврђивање знања усвојених у претходним разредима. - Променљиве речи - Непроменљиве речи - Реченица: <ul style="list-style-type: none"> - појам глаголског предиката (лични глаголски облик); - уочавање речи и групе речи (синтагма) у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин. - појам субјекта; - уочавање речи у функцији атрибута уз именицу и именичког скупа речи (именичка синтагма). - ред реченичних чланова у реченици. - Именице <ul style="list-style-type: none"> - збирне и градивне; - род и број - појам и препознавање. - Придеви <ul style="list-style-type: none"> - присвојни и градивни - уочавање значења, рода и броја у реченици. - Заменице <ul style="list-style-type: none"> - личне; - род и број личних заменица; - лична заменица у функцији субјекта у реченици - појам и препознавање. - Бројеви <ul style="list-style-type: none"> - главни (основни) и редни - појам и препознавање у реченици. - Глаголи <ul style="list-style-type: none"> - појам и основна значења презента, перфекта и футура; - вежбе у реченици замеником глаголских облика у времену, лицу и броју. - Управни и неуправни говор. - Утврђивање и систематизација садржаја обрађених од I до IV разреда. 	<ul style="list-style-type: none"> - Уочавање речи које у говору и писању мењају свој основни облик (променљиве речи) - без дефиниција и захтева за променом по падежима и временима. - Уочавање речи које задржавају свој основни облик у свим ситуацијама (непроменљиве речи) без именованја врста тих речи. - У концентричним круговима и континуираним низовима наставити и проширивати знање о реченици, прилошким одредбама, објекат, субјекат и предикат и глаголске и именичке синтагме (не изоловано) у контексту у којем се остварује њена функција - Овладавање терминима; њихово уочавање у реченици и примена у правилном склапању реченица (са становишта њене функције у комуникацији) - Да се језик представи као систем - Уочавање и записивање управног говора - Превести управни говор у неуправни и обрнуто 	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.4.4. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. 1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2. 1CJ.3.4.3. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.4.5.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбака честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци производи ученичких кативности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Математика: Скуп природних бројева

Природа и друштво: Сусрет са природом

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Језик

Наставна тема: ПРАВОПИС

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Употреба великог слова у писању: имена држава и покрајина и њихових становника; имена насеља (градова, села) и њихових становника. - Писање управног и неуправног говора (сва три модела). - Наводници. - Заграда. - Писање присвојних придева изведених од властитих имена (-ов /-ев, -ин /-ски). - Писање сугласника ј у придевским облицима на -ски, и у личним именима и презименима. - Писање скраћеница типа: итд., сл., нпр. и скраћеница које означавају имена држава. - Понављање, увежбавање и проверавање оспособљености ученика за примену обрађених правописних правила. 	<ul style="list-style-type: none"> - Практична примена и усвајање правописних правила језика - Служење правописним речником - Оспособљавање за правилно комуницирање књижевним српским језиком 	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.5.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци производи ученичких кативности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу
Корелација: Природа и друштво: Моја домовина – до света					

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Језик

Наставна тема: ОРТОЕПИЈА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>- Уочавање наглашених и ненаглашених речи: вежбе у изговарању акценатских целина. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору ученик</p> <p>- Изговор свих сугласника и гласовних група у складу са књижевнојезичком нормом ч, ћ, џ, њ, х; -дс - (људских), -ио, -ао итд. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика.</p> <p>- Уочавање диференцијалне (дистинктивне) функције акцента у речима истог гласовног састава, а различитог акцента</p>	<p>- Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова; слушање звучних записа, снимање читања, анализа снимка и одговарајуће вредновање.</p> <p>- Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат).</p> <p>- Увежбавање подешавања реда речи према комуникативним потребама у контексту</p> <p>- Служење речником и енциклопедијом за децу и писање сопственог речника</p> <p>- Неговање културе слушања саговорника; писање и изговор гласова у складу са књижевно језичким нормама</p> <p>- Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика</p>	<p>1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.3.3.3. 1CJ.3.3.5.</p>	<p>Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација</p>	<p>читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа</p>	<p>посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких кативности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу</p>

Корелација:

Музичка култура: Пролеће нам доноси нове радости

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Предмет: Српски језик – 4. разред
Подручје: Књижевност
Наставна тема: ЛЕКТИРА - ЛИРИКА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Народна песма: Наджњева се момак и девојка - Народна песма: Јеленче - Јован Јовановић Змај: Циганин хвали свога коња - Војислав Илић: Јесен - Десанка Максимовић: Пауково дело - Душан Радовић: Плави зец - Драган Лукић: Друг другу - Мирослав Антић: Јуначка песма - Бранислав Црнчевић: Мрав добра срца - Бранко Ћопић: Мјесец и његова бака - Стеван Раичковић: Ко да то буде - Милован Данојлић: Трешња у цвету - Добрица Ерић: Свитац пшеничар и воденичар - Љубивоје Ршумовић: Аждаја своме чеду тепа - Избор из поезије Милована Данојлића - Федерико Гарсија Лорка: Луцкаста песма 	<ul style="list-style-type: none"> - Казивање напамет научених текстова - Сценско приказивање драмског и драматизованог текста - Слободно и спонтано саопштавање личног доживљаја и првих утисака о прочитаном. - Запажање и образлагање основне предметности прочитаног текста (осећања, песничке слике, фабула, радња, информација). - Тумачење књижевних ликова. - Откривање и слободно образлагање порука књижевно-уметничког текста. - Постепено увођење у разумевање стилогене функције језика као средства изражавања у књижевноуметничком тексту (нарочито у лирској песми), - Симултано усвајање и употреба књижевних и функционалних појмова. - Даље неговање ученичких навика да своје ставове доказују појединоствима из текста. 	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци производи ученичких кативности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Осврт уназад – прошлост; Ликовна култура: Амбијент – сценски простор

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: ЛЕКТИРА - ЕПИКА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Народна песма: Јетрвица адамско колено - Народна песма: Стари Вујадин - Народна приповетка: Међед, свиња и лисица - Народна бајка: Пепељуга - Народна прича - најбоље задужбине - Јанко Веселиновић: Град Исидора Секулић: Позно јесење јутро - Мирослав Демак: Виолина - Бранислав Нушић: Прва љубав - Бранко В. Радичевић: Прича о дечаку и Месецу - Бранислав Црнчевић: Босоноги и небо - Гроздана Олујић: Олданини вртови и друге бајке (избор) - Светлана Велмар-Јанковић: Књига за Марка (Златно јагње, Стефаново дрво) - Ханс Кристијан Андерсен: Ружно паче - Рене Гијо: Бела Грива - Луис Керол: Алиса у земљи чуда - Браћа Грим: Трнова ружица - Антоан де Сент Егзипери: Мали принц (одломак) - Михаел Енде: Бескрајна прича (одломак) 	<ul style="list-style-type: none"> - Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу - Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. - Читање одломака из текста ради доказивања/образлагања сопствених ставова. - Вежбе у изражајном читању и казивању различитих врста текста (постепено и функционално овладавање основним елементима/чиниоцима добре дикције). - Систематско увођење у начин планирања и препричавање садржине на основу плана - Тумачење ликова, запажање фабуле, радње, информација - Подстицање и охрабривање ученика да записује своје утиске о прочитаним текстовима. - Уочавање слика у описивању - Појам бајке, савремена бајка (разлике). 	<ul style="list-style-type: none"> 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3. 	<ul style="list-style-type: none"> Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу
<p>Корелација: Природа и друштво: Осврт уназад – прошлост; Музичка култура: Пролеће нам доноси нове радости; Ликовна култура: Амбијент – сценски простор</p>					

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: ЛЕКТИРА - ДРАМА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Гвидо Тартаља: Подела улога - Александар Поповић: Пепељуга - Добрица Ерић: Чик да погодите због чега су се посвађала два златана брата <p>Допунски избор</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поред наведених дела, наставник и ученици слободно бирају најмање три, а највише још пет дела за обраду. 	<ul style="list-style-type: none"> - Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу - Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. - Читање одломака из текста ради доказивања/образлагања сопствених ставова. - Вежбе у изражајном читању и казивању различитих врста текста (постепено и функционално овладавање основним елементима/чиниоцима добре дикције). - Систематско увођење у начин планирања и препричавање садржине на основу плана - Тумачење ликова, запажање фабуле, радње, информација - Подстицање и охрабривање ученика да записује своје утиске о прочитаним текстовима. - Уочавање слика у описивању - Појам бајке, савремена бајка (разлике). 	<ul style="list-style-type: none"> 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3. 	<ul style="list-style-type: none"> Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Ликовна култура: Амбијент – сценски простор

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: ЛЕКТИРА - НАУЧНО-ПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове (одломак) - Михајло Пупин: Од пашњака до научењака (одломак) - Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу 	<ul style="list-style-type: none"> - Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу - Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. - Читање одломака из текста ради доказивања/образлагања сопствених ставова. - Вежбе у изражајном читању и казивању различитих врста текста (постепено и функционално овладавање основним елементима/чиниоцима добре дикције). - Систематско увођење у начин планирања и препричавање садржине на основу плана - Тумачење ликова, запажање фабуле, радње, информација - Подстицање и охрабривање ученика да записује своје утиске о прочитаним текстовима. - Уочавање слика у описивању - Појам бајке, савремена бајка (разлике). 	<ul style="list-style-type: none"> 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3. 	<ul style="list-style-type: none"> Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Осврт уназад - прошлост

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: **КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ - ЛИРИКА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Основни мотив и споредни мотиви у лирској песми. - Визуелни и аудитивни елементи у песничкој слици. - Песничка слика као чинилац композиције лирске песме. - Дужина стиха према броју слогова -препознавање. - Понављања у стиху, строфи, песми -функција. - Персонификација као стилско средство. - Сликвитост као обележје песничког језика. - Обичајне народне лирске песме -основна обележја. - Лирска песма -основна обележја. 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова (популарних, информативних) - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање 	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.6. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци производи ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Сусрет са природом

Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор

Музичка култура: Културно наслеђе Србије

Литерарна секција

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: **КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ - ЕПИКА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Тема и идеја у епском делу. - Фабула: хронолошки редослед догађаја, елементи фабуле (увод, заплет, расплет). - Односи међу ликовима; основни типови (врсте) карактеризације. - Приповедач, приповедање; дијалог, монолог, опис у епском делу. - Прича и роман - разлике. - Роман за децу - основна обележја. 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова (популарних, информативних) - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање 	<ul style="list-style-type: none"> 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3. 	<ul style="list-style-type: none"> Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Осврт уназад – прошлост

Литерарна секција

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Књижевност

Наставна тема: **КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ - ДРАМА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Ликови у драмском делу. - Драмска радња - начин развијања радње. - Драмски текстови за децу. 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова (популарних, информативних) - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање 	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци производи ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Драмска секција

Предмет: Српски језик – 4. разред
Подручје: Књижевност
Наставна тема: **ФУНКЦИОНАЛНИ ПОЈМОВИ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
- Појмове: главно, споредно, машта, збиља, утисак, расположење, интересовање, околност, ситуација, испољавање; подстрек, услов, поређење, процењивање, тврдња, доказ, закључак; дивљење, одушевљење, љубав (према човеку, домовини, раду, природи); привлачност, искреност, правичност, племенитост	- Ученик зна и практично примењује појмове: слично, различито, супротно, изражајно; запажање, понашање, поступак, убедљиво, неочекивано; снажљивост, радозналост.	1СЈ.1.5.1. 1СЈ.1.5.2. 1СЈ.1.5.3. 1СЈ.1.5.4. 1СЈ.2.5.4. 1СЈ.2.5.5. 1СЈ.2.5.7. 1СЈ.3.5.1. 1СЈ.3.5.2. 1СЈ.3.5.3.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Моја домовина – део света

Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор

Чувари природе: Заштита животне средине

Предмет: Српски језик – 4. разред

Подручје: Језичка култура

Наставна тема: **ОСНОВНИ ОБЛИЦИ УСМЕНОГ И ПИСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>Препричавање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Препричавање текста са променом граматичког лица. Препричавање са изменом завршетка фабуле. Препричавање текста у целини и по деловима - по датом плану, по заједнички и самостално сачињеном плану. 	<ul style="list-style-type: none"> - Мотивисати и усмеравати на овај вид језичког изражавања - Самостално препричавање - Стварање истраживачке атмосфере на часу 	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1.	Интерактивна Стваралачка Партиципативна Кооперативна Индивидуални облик рада Игровне активности Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација	читанка текстови ученички радови часописи за децу прибор за писање свеска наставни листови домаћи задаци креде у боји вежбанка честитке медији енциклопедија за децу дечија штампа	посматрање разговори белешке тестирање писмени задаци продукти ученичких активности домаћи задаци посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу
<p>Причање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Причање у дијалогској форми; уношење дијалога, управног говора у структуру казивања -по заједнички и самостално сачињеном плану. Причање према самостално одабраној теми. Настављање приче инспирисане датим почетком. Састављање приче по слободном избору мотива. 	<ul style="list-style-type: none"> - Прича као целовита ментална представа, препознатљива и мисаоно и језички уобличена од планирања, преко реализације до функционалног повезивања са сродним садржајима 	1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.3.10. 1CJ.2.3.11.			
<p>Описивање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Описивање слика које приказују пејзаже, ентеријере, портрете. Описивање сложенијих односа међу предметима, бићима и појавама. 	<ul style="list-style-type: none"> - Усавршавање и неговање језичке културе - Допуна основних облика језичког изражавања, подизање нивоа ученичке језичке културе 	1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.3. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.			
<p>Извештавање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извештавање о обављеном или необављеном задатку у школи или код куће -у облику одговора на питања. 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање основне писмености, језичке примене принципа фонолошког правописа 	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6.			
<p>Усмена и писмена вежбања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ортоепске вежбе: увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, брзалица, загонетака, питалица, краћих текстова; слушање звучних записа, казивање напамет лирских и епских текстова; снимање казивања и читања, анализа снимка и вредновање. - Диктати: са допуњавањем, изборни, слободни, контролни диктат. - Лексичке и семантичке вежбе: грађење речи - формирање породица речи; изналагање синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и туђице -њихова замена језичким стандардом; основно и пренесено 	<ul style="list-style-type: none"> - Неговање културе слушања саговорника; - Стицање и развијање говорних способности - Увођење ученика у самосталан рад и самообразовање - Провера усвојености програмске материје 	1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.3.2.1. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.3. 1CJ.3.2.4. 1CJ.3.2.7.			

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

<p>значење речи.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Синтаксичке и стилске вежбе: састављање и писање реченица према посматраним предметима, слици и заданим речима; - састављање и писање питања о тематској целини у тексту, на слици, у филму; - писање одговора на та питања. - Преписивање реченица у циљу савладавања правописних правила. - Коришћење уметничких, научнопопуларних и ученичких текстова као подстицаја за сликовито казивање. Вежбе за богаћење речника и тражење погодног израза. Уопштено и конкретно казивање. Промена гледишта. Уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. - Отклањање празнословља и туђица. Отклањање нејасности и двосмислености. - Увежбавање технике израде писменог састава: анализа теме, одређивање њеног тежишта; посматрање, уочавање и избор грађе; распоређивање појединости; елементи композиције. - Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка -по два у првом и другом полугодишту. Један час за израду и два часа за анализу задатака и писање побољшане верзије састава. 					
	<p>Корелација: Природа и друштво: Осврт уназад – прошлост Драмска секција Литерарна секција</p>				

Временска структура годишњег програма
СРПСКИ ЈЕЗИК – 4. Разред

Месец	Рад. нед.	Ред.бр. Нас.јед.	Назив наставне јединице	Тип часа
Септембар	1	1.	Пред нама је нова школска година	Говорна вежба
		2.	Друг другу - Д. Лукић	Обрада
		3.	Научили смо из граматике у трећем разреду	Понављање
		4.	Виолина -М. Демак	Обрада
		5.	Заједничке и властите именице	Утврђивање
	2	6.	Прелиставамо дечију штампу	Говорна вежба
		7.	Ко да то буде - С. Раичковић	Обрада
		8.	Род и број именица	Понављање
		9.	Мој омиљени јунак цртаног филма	вежба
		10.	Босоноги и небо - Б. Црнчевић	Обрада
	3	11.	Босоноги и небо - Б. Црнчевић	Обрада
		12.	Збирне именице	Обрада
		13.	Час у природи	Говорна вежба
		14.	Доживео сам у природи	Говорна вежба
		15.	Јесен је, јесен рана	Писмена вежба
	4	16.	Плави зец - Д. Радовић	Обрада
		17.	Градивне именице	Обрада
		18.	Пепељуга народна бајка	Обрада
		19.	Пепељуга народна бајка	Обрада
		20.	Именице	Систематизација
Октобар	5	21.	Систематизација рада у септембру	Систематизација
		22.	Јесен- В. Илић	Обрада
		23.	Читајмо изражајно	Вежбање
		24.	Личне заменице	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Новембар	6	25.	Мјесец и његова бака- Б. Ћопић	Обрада
		26.	Богатимо свој речник	Писмена вежба
		27.	Октобарске боје у мом крају	Говорна вежба
		28.	Припрема за први писмени задатак	Писмена вежба
		29.	Први писмени задатак	Писмена вежба
		30.	Заменица као субјекат у реченици	Обрада
	7	31.	Прича о дечаку и месецу - Б.В. Радичевић	Обрада
		32.	Препоручио бих другу да прочита	Говорна вежба
		33.	Поправак писменог задатка	Говорна вежба
		34.	Поправак писменог задатка	Писмена вежба
		35.	Пауково дело - Д. Максимовић	Обрада
		36.	Личне заменице могу заменити речи које значе предмете и појаве	Обрада
		37.	Мој незаборавни доживљај	Говорна вежба
	8	38.	Доживљај који ћу памтити	Писмена вежба
		39.	Трнова Ружица - Браћа Грим	Обрада
		40.	Трнова Ружица - Браћа Грим	Обрада
		41.	Употреба заменице ВИ из почасте	Обрада
		42.	Чик, да погодите зашто су се посвађала два златна брата - Д. Ерић	Обрада
	9	43.	Чик, да погодите зашто су се посвађала два златна брата - Д. Ерић	Обрада
		44.	О Вуку Караџићу	Говорна вежба
	10	45.	Позно јесење јутро - И. Секулић	Обрада
		46.	Личне заменице	Систематизација
		47.	Јетрвица адамско колено народна песма	Обрада
		48.	Јетрвица адамско колено народна песма	Утврђивање
		49.	Народне лирске обичајне песме (по избору)	Обрада
		50.	Лик из књижевног дела	Говорна вежба
		51.	Кроз васиону и векове - М. Миланковић	Обрада
	11	52.	Кроз васиону и векове - М. Миланковић	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	12	53.	Придеви	Понављање
		54.	Бескрајна прича - Михаел Енде	Обрада
		55.	Описни и присвојни придеви	Понављање
		56.	Подела улога - Г. Тартаља	Обрада
		57.	Подела улога - Г. Тартаља	Утврђивање
		58.	Градивни придеви	Обрада
		59.	Речи народног говора и речи страног порекла	Говорна вежба
		60.	Род и број придева	Понављање
		61.	Пејзаж позне јесени	Писмена вежба
		62.	Придеви	Систематизација
	13	63.	Систематизација рада у новембру	Систематизација
		64.	Управни и неуправни говор	Понављање
Децембар	14	65.	Стари Вујадин народна песма	Обрада
		66.	Глаголи	Понављање
		67.	Изборна трка и дуга прича	Обрада
		68.	Изборна трка и дуга прича	Обрада
		69.	Време када се врши глаголска радња	Понављање
		70.	Избор из усмене књижевности (бајке по избору)	Обрада
		71.	Међед, свиња и лисица народна приповетка	Обрада
		72.	Лице и број глагола	Обрада
		73.	Провера знања из граматике	Провера
		74.	Припрема за други писмени задатак	Говорна вежба
	15	75.	Други писмени задатак	Писмена вежба
		76.	Пепељуга - А. Поповић	Обрада
		77.	Пепељуга - А. Поповић	Понављање
		78.	Најлепши стихови и одломци из лектире у првом полугодишту	Говорна вежба
		79.	Поправак писменог задатка	Говорна вежба
	16	80.	Поправак писменог задатка	Писмена вежба
		81.	Глаголи	Систематизација
		82.	Новогодишња песма - М. Алечковић	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		83.	Рецитијумо изражајно	Вежбање		
		84.	Полугодишња провера	Провера		
		85.	Ха почетку другог полугодишта	Говорна вежба		
Јануар	18	86.	Златно јагње - С.В. Јанковић	Обрада		
		87.	Златно јагње - С.В. Јанковић	Обрада		
		88.	Бројеви	Обрада		
		89.	Избор из усмене књижевности (пословице, анегдоте)	Обрада		
		90.	Најбоље задужбине народна прича	Обрада		
		91.	Најбоље задужбине народна прича	Обрада		
	19	92.	Свети Сава у причи и песми	Говорна вежба		
		93.	Састављање прича на основу датих речи	Писмена вежба		
		Фебруар	20	94.	Основни и редни бројеви	Обрада
				95.	Бели витез - Р. Гијо	Обрада
				96.	Бели витез - Р. Гијо	Обрада
				97.	Занимљиве странице дечије штампе	Говорна вежба
98.	Аждаја своје чеду тепа - Љ. Ршумовић			Обрада		
99.	Бројеви			Провера знања		
21	100.		Зимски пејзаж	Говорна вежба		
	101.		Сликамо речима	Писмена вежба		
	102.		Ред чланова реченице	Обрада		
	103.		Ружно паче - Х. К. Андерсен	Обрада		
	104.		Ружно паче - Х. К. Андерсен	Обрада		
	105.		Употреба великих слова	Понављање		
22	106.	Учимо на примерима песника (писање стихова)	Писмена вежба			
	107.	Читање написаних стихова	Говорна вежба			
	108.	Употреба наводника и заграда	Обрада			
	109.	Систематизација градива из фебруара	Систематизација			
	110.	Мартовско сунце - М. Данојлић	Обрада			
	23	111.	Писање привојних придева изведених од властитих именица	Понављање		
		112.	Мајка - Р. Јовановић	Обрада		

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Март	24	113.	Драге личности мог детињства	Говорна вежба	
		114.	Моја мајка	Писмена вежба	
		115.	Луцкаста песма - Ф. Г. Лорка	Обрада	
		116.	Променљиве речи	Обрада	
		117.	Од пашњака до научењака - М. Пупин	Обрада	
		118.	Припрема за писмени задатак	Говорна вежба	
		119.	Трећи писмени задатак	Писмена вежба	
		120.	Трешња у цвету - М. Данојлић	Обрада	
		121.	Променљиве речи	Утврђивање	
		122.	Мали принц - А.Д.С. Египери	Обрада	
		123.	Мали принц - А.Д.С. Египери	Обрада	
		124.	Непроменљиве речи	Обрада	
	25	125.	Поправак писменог задатка	Говорна вежба	
		126.	Поправак писменог задатка	Писмена вежба	
		127.	Промељиве и непроменљиве речи	Систематизација	
		26	128.	Моја неостварена жеља	Писмена вежба
			129.	Писање сугласнија Ј	Понављање
			130.	Моја Милена - П. Жебљан	Обрада
	131.		Систематизација градива из марта	Систематизација	
	27	132.	Како сам надмудрио....	Писмена вежба	
		133.	Мака љубавна песма - В. Стојиљковић	Обрада	
		134.	Реченице	Утврђивање	
		28	135.	Бела и жута девојчица - П. Бак	Обрада
	136.		Бела и жута девојчица - П. Бак	Обрада	
	137.		Проста и проширена и проста непроширена реченица	Понављање	
	138.		Јеленче - Б. Нушић	Обрада	
	139.		Прва љубав - Б. Нушић	Обрада	
140.	Прва љубав - Б. Нушић		Обрада		
141.	Час у природи		Говорна вежба		
29					
Април	29				

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Мај	30	142.	Чворак - И.А. Крилов	Обрада			
		143.	Скраћенице	Понављање			
		144.	Родан Роки - М. Пајовић	Обрада			
		145.	Правопис	Систематизација			
		146.	Систематизација градива из априла	Систематизација			
		147.	Јуначка песма - М. Антић	Обрада			
		148.	Глаголски предикат	Обрада			
		149.	Олданини вртови - Г. Олујић	Обрада			
		31	31	150.	Олданини вртови - Г. Олујић	Обрада	
	151.			Субјекат	Утврђивање		
	152.			Мрав доброг срца - Б. Црнчевић	Обрада		
	153.			Стигао је мај у мој крај	Говорна вежба		
	154.			У свету пролећне природе	Писмена вежба		
	155.			Објекат	Обрада		
	156.			Припрема за писмени задатак	Говорна вежба		
	157.			Четврти писмени задатак	Писмена вежба		
	32			32	158.	Наглашене и ненаглашене речи	Обрада
		159.	Град - Ј. Веселиновић		Обрада		
		160.	Поправак писменог задатка		Говорна вежба		
161.		Поправка писменог задатка	Писмена вежба				
162.		Правилно изговарање и писање сугласника Ч Ћ и ЏЂ	Понављање				
33		33	163.		Циганин хвали свога коња - Ј.Ј Змај	Обрада	
			164.		Глаголски додаци	Обрада	
			165.		Казујемо научене стихове	Говорна вежба	
			166.		Скупови речи у реченици	Обрада	
	167.		Систематизација градива из маја	Систематизација			
	34		34	168.	Именички скуп речи	Обрада	
				169.	Надђејева се момак и девојка народна песма	Обрада	
				35	170.	Атрибут именички додатак	Обрада
						171.	Свитац пшеничар и воденичар - Д. Ерић

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		172.	Изговор сугласника Х и сугласничког скупа Д С	Обрада
		173.	Стефаново дрво - С.В. Јанковић	Обрада
		174.	Стефаново дрво - С.В. Јанковић	Обрада
		175.	Изговор самогласничког скупа И - 0	Обрада
		176.	Годишња провера	Провера
	36	177.	Час у природи	Говорна вежба
		178.	Слушали смо птичији цвркут	Говорна вежба
		179.	Слушали смо птичији цвркут	Писмена вежба
		180.	Час посвећен завршетку школске године	Систематизација

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 4. Разред

Циљеви и задаци

Циљеви

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком, у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења.

Настава страног језика треба да :

- подстакне потребу за учењем страних језика,
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика,
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција,
- стимулише машту, креативност и радозналост,
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Општи стандарди - Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући друге, стиче свест о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика

Задаци на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора

Ученик треба да:

- препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију
- разуме вербални садржај уз помоћ невербалне комуникације,
- разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио-визуелних записа.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- препознаје слова, написане речи и реченице у вези са познатим појмовима,
- поштује правописне знаке приликом читања,
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове акцентује речи, поштује ритам и интонацију при говору и читању
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ
- описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама,
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације или бројалице и познате песме.

Интеракција

Ученик треба да :

- реагује вербално и невербално на постављена упутства и питања,
- поставља једноставна питања,
- изражава допадање и недопадање,
- учествује у заједничким активностима на часу,
- поставља питања и тражи разјашњење када нешто не разуме.

Писмено изражавање

Ученик треба да :

- поштујући правопис, преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем,
- пише личне податке (име, презиме и адресу),
- прави спискове са различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана..)

Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје основне граматичке елементе
  - користи језик у складу са нивоом формалности и комуникативне ситуације
  - разуме везу између сопственог знања и залагања и постигнућа у језичким активностима
- Настава је заступљена са 2 часа недељно или 72 часа годишње

Корелација са другим предметима: познавање природе и друштва, математика, српски језик, музичка култура, ликовна култура

Глобална структура годишњег програма ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 4. разред

Ред. бр.	Назив наставне теме/целине/области	Обрада	Утврђивање	Систематизација провера	Евалуација, самоевалуација	Укупно	Стандарди
1.	Увод		2	2		4	/
2.	Добродошли назад	4	4	/	1	9	/
3.	Срећна породица	4	4	/	1	9	/
4.	Храна	4	4	/	1	9	/
5.	Животиње и окружење	8	8	/	1	17	/
6.	У граду	4	4	/	1	9	/
7.	Слободно време	7	7	/	1	15	/

Тематска структура годишњег програма

Предмет: **Енглески језик – 4. разред**

Наставна тема: **Увод; Добродошли назад**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Обнављање прошлогодишњег садржаја - Састанак са старим пријатељима и упознавање нових 	<ul style="list-style-type: none"> -Постављање питања и давање исказа у основној комуникацији, даље усавршавање изговора гласова - Разумевање сардјаја текстова након неколико слушања - Разумевање и одговарање на питања - Разговорно читање и учествовање у комуникацији - Допуњавање и писање краћих текстова 	<ul style="list-style-type: none"> --Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа - Игре, певање, игра улога -Понављање - Писање - Рад у паровима и групи - Класирање и упоређивање -Монолошка метода, дијалошка метода, демонстративна метода 	<ul style="list-style-type: none"> Писани материјали и извори Уџбеник Слике Фотографије CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
<ul style="list-style-type: none"> Колерација Српски језик 				

Предмет: **Енглески језик – 4. разред**
Наставна тема: **Храна**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Оброци у кући и ван ње - Ресторан, ужина у школи, куповина у супермаркету - Коришћење новца - Исхрана у Енглеској 	<p>Постављање питања и давање исказа у основној комуникацији, даље усавршавање изговора гласова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разумевање садржаја текста након неколико слушања - Разумевање и одговарање на питања - Разговорно читање и учествовање у комуникацији - Допуњавање и писање краћих текстова - Поштовање реда речи у реченици 	<p>Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа - Игре, певање, игра улога</p> <ul style="list-style-type: none"> -Понављање - Писање - Рад у паровима и групи - Класирање и упоређивање -Монолошка метода, дијалошка метода, демонстративна метода 	<p>Писани материјали и извори</p> <p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p> <p>Филмови</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација</p> <p>Природа и рдуштво</p> <p>Српски језик</p> <p>Музичка култура</p>				

Предмет: **Енглески језик – 4. разред**
Наставна тема: **Животиње и окружење**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуација.
<ul style="list-style-type: none"> - Набрајање домаћих и дивљих животиња - Опис и особине животиња - Однос према животињама 	<p>Постављање питања и давање исказа у основној комуникацији, даље усавршавање изговора гласова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разумевање садржаја текстова након неколико слушања - Разумевање и одговарање на питања - Разговорно читање и учествовање у комуникацији - Допуњавање и писање краћих текстова - Поштовање реда речи у реченици 	<p>Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа - Игре, певање, игра улога</p> <ul style="list-style-type: none"> -Понављање - Писање - Рад у паровима и групи - Класирање и упоређивање -Монолошка метода, дијалошка метода, демонстративна метода 	<p>Писани материјали и извори</p> <p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p> <p>Филмови</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација</p> <p>Природа и рудство</p> <p>Српски језик</p>				

Предмет: **Енглески језик – 4. разред**
Наставна тема: **У граду**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Комшилук и суседски односи - Куповина у продавницама 	<ul style="list-style-type: none"> -Постављање питања и давање исказа у основној комуникацији, даље усавршавање изговора гласова - Разумевање сардјаја текстова након неколико слушања - Разумевање и одговарање на питања - Разговорно читање и учествовање у комуникацији -Допуњавање и писање краћих текстова - Поштовање реда речи у реченици 	<ul style="list-style-type: none"> Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа - Игре, певање, игра улога -Понављање - Писање - Рад у паровима и групи - Класирање и упоређивање -Монолошка метода, дијалозна метода, демонстративна метода 	<ul style="list-style-type: none"> Писани материјали и извори Уџбеник Слике Фотографије CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
<ul style="list-style-type: none"> Корелација Природа и рдуштво Српски језик Музичка култура 				

Предмет: **Енглески језик – 4. разред**

Наставна тема: **Слободно време**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Хоби и заједничке активности - Забава у парку, на игралишту - Обнављање старих и учење нових игара 	<p>Постављање питања и давање исказа у основној комуникацији, даље усавршавање изговора гласова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разумевање садржаја текстова након неколико слушања - Разумевање и одговарање на питања - Разговорно читање и учествовање у комуникацији - Допуњавање и писање краћих текстова - Поштовање реда речи у реченици - Препознавање и коришћење граматичких садржаја 	<p>Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа - Игре, певање, игра улога</p> <ul style="list-style-type: none"> -Понављање - Писање - Рад у паровима и групи - Класирање и упоређивање -Монолошка метода, дијалогска метода, демонстративна метода 	<p>Писани материјали и извори</p> <p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p> <p>Филмови</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација</p> <p>Природа и рдуштво</p> <p>Српски језик</p> <p>Музичка култура</p> <p>Грађанско васпитање</p>				

МАТЕМАТИКА – 4. Разред

Циљеви и задаци

Циљ наставе математике јесте:

- да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву;
- да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
- као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему;
- упознају скуп природних бројева;
- науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе;
- умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција;
- упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима);
- примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица;

- знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција;
- знају да решавају једноставније једначине и неједначине (узнатих облика) у скупу природних бројева;
- успешно решавају задатке дате у текстуалној форми;
- упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;
- знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадрата;
- упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању површине квадрата, правоугаоника, квадрата и коцке.

**Глобална структура годишњег програма
МАТЕМАТИКА – 4. разред**

Ред. број	Наставна тема/целина/област	Увод	Обрада	повнављање вжбање	Систематизација	Евалуација, самоевалуација	Укупно	Стандарди
1	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА		50	75	8	4	137	1МА.1.1.1. 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.3. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5. 1МА.1.3.1. 1МА.1.3.2. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.2.1.3. 1МА.2.1.4. 1МА.2.1.5. 1МА.2.3.1. 1МА.2.3.2. 1МА.3.1.1. 1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3. 1МА.3.1.4. 1МА.3.1.5. 1МА.3.3.1. 1МА.3.3.2.
2	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		4	5		1	10	1МА.1.4.1. 1МА.1.4.2. 1МА.1.4.3. 1МА.1.4.4. 1МА.2.4.1. 1МА.2.4.2. 1МА.2.4.3. 1МА.2.4.4. 1МА.2.4.5. 1МА.3.2.1. 1МА.3.2.2. 1МА.3.2.3.
3	ПОВРШИНА		12	18	2	1	33	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3. 1МА.1.2.4. 1МА.2.2.1. 1МА.2.2.2. 1МА.2.2.3. 1МА.2.2.4. 1МА.2.2.5. 1МА.2.2.6. 1МА.3.2.1. 1МА.3.2.2. 1МА.3.2.3. 1МА.3.2.4. 1МА.3.2.5.
			66	98	10	6	180	

Тематска структура годишњег програма

Предмет: **Математика – 4. разред**

Наставна тема: **СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Декадне јединице до милиона и преко милиона - Записивање декадних јединица као степена броја 10 - Читање и писање бројева до милиона и преко милиона - Записивање природних бројева у облику збира вишеструких декадних јединица - Месна вредност цифара - Уређеност скупа N и N_0 - Бројевна полуправа - Упоредивање бројева коришћењем знака релације $=, \neq, <, >$ - Писмено сабирање и одузимање преко 1000 - Редослед рачунских операција - Једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем - Множење вишецифреног броја: једноцифреним, двоцифреним и вишецифреним бројем - Делјење са остатком - Изрази - Својства рачунских операција и њихова примена трансформисање израза и рачунске олакшице - Разломци облика a/b ($a < b$ и $b \leq 10$) - Текстуални задаци 	<ul style="list-style-type: none"> - Чита, пише и упоређује бројеве до милиона и веће од милиона - Записује природне бројеве у облику збира вишеструких декадних јединица - Приказује бројеве на бројевној полуправи употребом знакова једнакости и неједнакости - Зна писмено да сабира и одузима преко 1000 - Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000 - Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда - Зна да решава разломке облика $\frac{a}{b}$ ($a < b$ и $b \leq 10$) - Разуме и зна да решава текстуалне задатке који се свODE на основне рачунске радње и при томе уме да користи слова за запис непознатог броја - Решава једноставне проблем ситуације - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 		<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:					

Предмет: **Математика – 4. разред**

Наставна тема: **МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Упоредивање површи - Квадратни милиметар - Квадратни дециметар - Квадратни центиметар - Квадратни метар 	<ul style="list-style-type: none"> - Зна да упоређује површи фигура - Користи јединице мере за површину - Решава једноставне проблем ситуације - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 		<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Гrafичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
<p>Корелација: Природа и друштво</p>					

Предмет: **Математика – 4. разред**

Наставна тема: **ПОВРШИНА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Површина правоугаоника и квадрата - Рогљаста и обла тела - Својства квадрата и коцке - Мрежа за модел квадрата и коцке - Површина квадрата и коцке 	<ul style="list-style-type: none"> - Израчунава површину правоугаоника и квадрата - Разликује рогљаста од облих тела - Зна да црта мрежу квадрата и коцке - Уме да се служи прибором за цртање - Решава једноставне проблем ситуације - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 		<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
<p>Корелација:</p> <p>Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор</p>					

**Временска структура годишњег програма
МАТЕМАТИКА – 4. Разред**

Месец	Рад. нед.	Ред. бр. нас. јед.	Назив наставне јединице	Обрада
Септембар	1	1.	Природни бројеви до 1000	Обнављање
		2.	Бројање по хиљаду до милион	Обрада
		3.	Записивање декадних јединица као степена броја 10	Обрада
		4.	Бројање по хиљаду до милион; записивање декадних јединица као степена броја 10	Вежбање
		5.	Читање и писање бројева до милион	Обрада
	2	6.	Читање и писање бројева до милион	Обрада
		7.	Читање и писање бројева до милион	Вежбање
		8.	Записивање бројева у облику збира производа	Обрада
		9.	Месне вредности цифара	Обрада
		10.	Месне вредности цифара	Вежбање
	3	11.	Месне вредности цифара	Вежбање
		12.	Декадне јединице веће од милион	Обрада
		13.	Бројеви већи од милион	Обрада
		14.	Бројеви већи од милион	Вежбање
		15.	Бројеви већи од милион	Вежбање
	4	16.	Бројеви већи од милион	Обрада
		17.	Уређеност скупа природних бројева	Обрада
		18.	Уређеност скупа природних бројева	Вежбање
		19.	Бројевна полуправа	Обрада
		20.	Бројевна полуправа	Вежбање
	5	21.	Упоредивање бројева	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Октобар	6	22.	Упоредјивање бројева	Вежбање
		23.	Упоредјивање бројева	Вежбање
		24.	Скуп природних бројева N и скуп N_0	Вежбање
		25.	Скуп природних бројева N и скуп N_0	Провера
	6	26.	Упоредјивање површи	Обрада
		27.	Упоредјивање површи	Вежбање
		28.	Површина фигуре	Обрада
		29.	Површина фигуре	Вежбање
		30.	Јединице мере за површину	Обрада
	7	31.	Јединице мере за површину	Обрада
		32.	Јединице мере за површину	Вежбање
		33.	Јединице мере за површину	Вежбање
		34.	Веза сабирања о одузимања	Обнављање
		35.	Сабирање и одузимања до 1000	Обнављање
	8	36.	Писмено сабирање преко хиљаду	Обрада
		37.	Писмено сабирање преко 1000	Вежбање
		38.	Писмено сабирање преко 1000	Вежбање
		39.	Писмено одузимање	Обрада
		40.	Писмено одузимање	Вежбање
	9	41.	Писмено сабирање и одузимање	Вежбање
		42.	Рачунамо лакше и брже	Обрада
		43.	Рачунамо лакше и брже	Обрада
	Новембар	44.	Текстуални задаци са сабирањем и одузимањем	Вежбање
		45.	Текстуални задаци са сабирањем и одузимањем	Вежбање

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Децембар	10	46.	Скуп природних бројева N и скуп N_0 ; Сабирање и одузимање у скупу N ; мере за површину	Вежбање
		47.	Скуп природних бројева N и скуп N_0 ; Сабирање и одузимање у скупу N ; мере за површину	Вежбање
		48.	Први школски писмени задатак (скуп природних бројева N и скуп N_0 ; сабирање и одузимање у скупу N_1 . део; јединице за површину)	Провера
		49.	Исправка првог писменог задатка	Вежбање
		50.	Правоугаоник, квадрат, површина фигуре (мерење)	Обнављање
	11	51.	Израчунавање површине правоугаоника	Обрада
		52.	Израчунавање површине правоугаоника	Вежбање
		53.	Израчунавање површине квадрата	Обрада
		54.	Израчунавање површине квадрата и правоугаоника	Вежбање
		55.	Израчунавање површине квадрата и правоугаоника	Вежбање
	12	56.	Изводљивост сабирања, односно одузимања у скупу N	Обрада
		57.	Изводљивост сабирања односно одузимања у скупу N	Вежбање
		58.	Замена места сабирака. Здруживање сабирака	Обнављање
		59.	Нула и један код сабирања и одузимања	Обнављање
	13	60.	Зависност збира од промене сабирака	Обрада
		61.	Зависност збира од промене сабирака	Вежбање
		62.	Сталност збира	Обрада
	14	63.	Сталност збира	Вежбање
		64.	Зависност разлике од промене умањеника	Обрада
		65.	Зависност разлике од промене умањеника	Вежбање
		66.	Зависност разлике од промене умањеоца	Обрада
		67.	Зависност разлике од промене умањеоца	Вежбање
		68.	Сталност разлике	Обрада
		69.	Зависност разлике од промене умањеника или умањеоца; сталност разлике	Вежбање
	15	70.	Редослед рачунских операција (сабирање и одузимање)	Обрада
		71.	Редослед рачунских операција (сабирање и одузимање)	Вежбање
		72.	Задаци са сабирањем и одузимањем	Вежбање
		73.	Једначине са сабирањем и одузимањем	Обрада
		74.	Једначине са сабирањем и одузимањем	Вежбање
		75.	Једначине са сабирањем и одузимањем	Вежбање

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	16	76.	Неједначине	Обнављање
		77.	Неједначине са сабирањем	Обрада
		78.	Неједначине са сабирањем	Вежбање
		79.	Једначине и неједначине са сабирањем	Вежбање
		80.	Неједначине са одузимањем	Обрада
	17	81.	Неједначине са одузимањем	Вежбање
		82.	Површина правоугаоника и квадрата	Вежбање
		83.	Други писмени задатак (површина правоугаоника и квадрата); сабирање и одузимање у скупу N 2. део	Провера
		84.	Сабирање и одузимање у скупу N (2. део)	Вежбање
	Јануар		85.	Исправка другог писменог задатка
18		86.	Рогљаста и обла тела	Обрада
		87.	Рогљаста и обла тела	Вежбање
		88.	Својства квадра	Обрада
		89.	Својства коцке	Обрада
		90.	Својства квадра и коцке	Вежбање
19		91.	Својства квадра и коцке	Вежбање
		92.	Мрежа за модел коцке	Обрада
Фебруар	19	93.	Мрежа за модел квадра	Обрада
		94.	Мрежа за модел коцке и квадра	Вежбање
		95.	Израчунавање површине коцке	Обрада
	20	96.	Израчунавање површине коцке	Вежбање
		97.	Израчунавање површине квадра	Обрада
		98.	Израчунавање површине квадра	Вежбање
		99.	Израчунавање површине коцке и квадра	Вежбање
		100.	Множење и дељење до 1000	Обнављање
	21	101.	Веза множења и дељења	Обрада
		102.	Веза множења и дељења	Вежбање
103.		Нула и један у операцијама множења и дељења	Обрада	
104.		Нула и један у операцијама множења и дељења	Вежбање	
105.		Множење природних бројева декадним јединицама	Обрада	
22	106.	Множење природних бројева декадним јединицама	Вежбање	
	107.	Дељење природних бројева декадним јединицама	Обрада	

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		108.	Дељење природних бројева декадним јединицама	Вежбање	
		109.	Множење збира бројем	Обнављање	
		110.	Множење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Обрада	
			111.	Множење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Вежбање
			112.	Множење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Вежбање
	Март	23	113.	Дељивост бројева	Обнављање
			114.	Дељење збира бројем	Обнављање
			115.	Дељење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Обрада
		24	116.	Дељење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Вежбање
			117.	Дељење вишецифреног броја једноцифреним бројем	Вежбање
118.			Множење вишецифреног броја двоцифреним бројем	Обрада	
119.			Множење вишецифреног броја двоцифреним бројем	Вежбање	
120.			Множење вишецифреног броја двоцифреним бројем	Вежбање	
25		121.	Дељење вишецифреног броја двоцифреним	Обрада	
		122.	Дељење вишецифреног броја двоцифреним	Вежбање	
		123.	Дељење вишецифреног броја двоцифреним	Вежбање	
		124.	Множење вишецифреног броја вишецифреним бројем	Обрада	
		125.	Множење вишецифреног броја вишецифреним бројем	Вежбање	
26		126.	Множење вишецифреног броја вишецифреним бројем	Вежбање	
		127.	Множимо лакше и брже	Обрада	
		128.	Множимо лакше и брже	Вежбање	
		129.	Множење разлике бројем	Обнављање	
		130.	Дељење вишецифреног броја вишецифреним бројем	Обрада	
27	131.	Дељење вишецифреног броја вишецифреним бројем	Вежбање		
	132.	Дељење са остатком	Обрада		
	133.	Дељење са остатком	Вежбање		
Април		134.	Дељење разлике бројем	Обнављање	
		135.	Редослед рачунских операција (множење и дељење)	Обрада	
	28	136.	Редослед рачунских операција (множење и дељење)	Вежбање	
		137.	Површина квадра и коцке	Вежбање	
		138.	Множење и дељење у скупу N	Вежбање	
		139.	Трећи писмени задатак (површина квадра и коцке; множење и дељење у скупу N - 1. део)	Провера	
		140.	Исправка трећег писменог задатка	Вежбање	

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	29	141.	Изводљивост множења, односно дељења у скупу N	Обрада	
		142.	Изводљивост множења, односно дељења у скупу N	Вежбање	
		143.	Замена места чинилаца	Обнављање	
		144.	Здруживање чинилаца	Обнављање	
		145.	Зависност производа од промене чинилаца	Обрада	
	30	146.	Зависност производа од промене чинилаца	Вежбање	
		147.	Сталност производа	Обрада	
		148.	Сталност производа	Вежбање	
	Мај	31	149.	Зависност количника од промене дељеника	Обрада
			150.	Зависност количника од промене делиоца	Обрада
31		151.	Зависност количника од промене дељеника и делиоца	Вежбање	
		152.	Сталност количника	Обрада	
		153.	Сталност количника	Вежбање	
		154.	Математички изрази	Обрада	
		155.	Редослед рачунских операција	Обрада	
32		156.	Редослед рачунских операција	Обрада	
		157.	Математички изрази; редослед рачунских операција	Вежбање	
		158.	Математички изрази; редослед рачунских операција	Вежбање	
		159.	Решавање задатака помоћу израза	Вежбање	
33		160.	Решавање задатака помоћу израза	Вежбање	
		161.	Једначине са множењем и дељењем	Обнављање	
		162.	Једначине са множењем и дељењем	Обрада	
		163.	Једначине са множењем и дељењем	Вежбање	
		164.	Неједначине са множењем	Обрада	
34		165.	Неједначине са множењем	Вежбање	
		166.	Разломци	Обнављање	
		167.	Разломци облика — $(a < b \text{ и } b < 10)$ б	Обрада	
	168.	Разломци облика — $(a < b \text{ и } b < 10)$ б	Обрада		
	169.	Разломци	Вежбање		
Јун	35	170.	Разломци	Вежбање	
		171.	У поређивање разломака	Обрада	
		172.	Упоредивање разломака	Вежбање	
		173.	Множење и дељење у скупу N (2. део); математички изрази; разломи	Вежбање	
		174.	Множење и дељење у скупу N (2. део); математички изрази; разломи	Вежбање	
	36	175.	Четрти писмени задатак (множење и дељење у скупу N -2. део; математички изрази, разломци)	Провера	
		176.	Исправка четвртог писменог задатка	Вежбање	
		177-180.	Обнављање градива 4. разреда	Обнављање	

ПРИРОДА И ДРУШТВО – 4. Разред

Циљеви и задаци

Циљеви

- Развијање сазнајних, физичких, социјалних и креативних способности,
- Спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице.
- Развијање код деце сазнајних способности,
- Формирање основних појмова и система појмова из области природе, друштва и културе.
- Стицање знања, умења и вештина које деци омогућавају даље учење
- Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса, подстицати радозналост деце.
- Самостално истражујући и искуствено долазећи до сазнања – спознају свет око себе као природно и друштвено окружење.
- Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују.
- Преко интерактивних социјалних активности деца упознају себе, испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно.
- Усвајањем елементарних форми функционалне писмености, омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење.
- Примена научног подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота.
- Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
- Остали циљеви и задаци овог наставног предмета су:
- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- стицање елемента научне писмености и стварање основа за даље учење;
- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- развијање еколошке свести и навика здравог живљења.

Задаци

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу – завичају и домовини;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката,
- појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална
- применљивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама;
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у
- комуникацији и другим интеракцијским односима;
- развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину.

**Глобална структура годишњег програма
ПРИРОДА И ДРУШТВО – 4. разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме/целине/области	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Систематизација провера	Евалуација, самоевалуац.	Укупно	Стандарди
1.	МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА		11	1	1		13	1ПД 1.6.1. 1ПД 1.6.2. 1ПД 1.6.3. 1ПД 1.5.1. 1ПД 1.5.2. 1ПД 2.6.1. 1ПД 2.6.2. 1ПД 2.6.3. 1ПД 2.5.1. 1ПД 2.5.2. 1ПД 3.5.1. 1ПД 3.5.2.
2.	СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ		11	1	1		13	1ПД 1.1.1. 1ПД 1.1.2. 1ПД 1.1.3. 1ПД 1.1.4. 1ПД 1.1.5. 1ПД 1.1.6. 1ПД 2.1.1. 1ПД 2.1.2. 1ПД 2.1.3. 1ПД 2.1.4. 1ПД 2.1.5. 1ПД 2.1.6. 1ПД 3.1.1. 1ПД 3.1.2.
3.	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ		13	1	1	1	16	1ПД 1.3.1. 1ПД 1.3.2. 1ПД 1.3.3. 1ПД 1.3.4. 1ПД 1.3.5. 1ПД 1.3.6. 1ПД 1.4.1. 1ПД 1.4.2. 1ПД 1.4.3. 1ПД 1.4.4. 1ПД 1.4.5. 1ПД 2.3.1. 1ПД 2.3.2. 1ПД 2.3.3. 1ПД 2.3.4. 1ПД 2.3.5. 1ПД 2.3.6. 1ПД 2.4.1. 1ПД 2.4.2. 1ПД 2.4.3. 1ПД 2.4.4. 1ПД 2.4.5. 1ПД 3.3.1. 1ПД 3.3.2. 1ПД 3.4.1.
4.	РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА		8	1	1	1	11	1ПД 1.2.1. 1ПД 1.2.2. 1ПД 1.2.3. 1ПД 2.2.1. 1ПД 2.2.2. 1ПД 2.2.3. 1ПД 2.2.4
5.	ОСВРТ УНАЗАД - ПРОШЛОСТ		15	2	2		19	1ПД 1.6.4. 1ПД 1.6.5. 1ПД 1.6.6. 1ПД 2.6.4. 1ПД 2.6.5. 1ПД 2.6.6. 1ПД 2.6.7. 1ПД 3.6.1.
Свега			58	6	6	2	72	

Тематска структура годишњег програма

Предмет: Природа и друштво – 4. разред

Наставна тема: ОСВРТ УНАЗАД - ПРОШЛОСТ

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Трагови прошлости - Временска лента - Лоцирање догађаја и хронологија - Хронологија различитих научних открића - Начин живота у средњем веку - Прошлост српског народа - Веза између историјских збивања у свету и код нас - Развој на хронолошкој ленти 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученик се сналази у времену и простору - Сагледава поједине догађаје и збивања из прошлости и одређује њихов редослед - Лоцира догађаје на временској ленти - Прати хронологију и кретање кроз време у једном временском периоду - Упознају значајне догађаје – збивања - Упознаје начин живота људи у средњем веку на територији Србије - Упознаје значајне догађаје из националне прошлости и лоцира их на временској ленти - Оређује хронологију - Упознаје јачање, слабљење, нестајање, оживљавање модерне српске државе, успоне и падове 		<ul style="list-style-type: none"> Разговор Демонстрација Метода читања Метода писања Графички радови Експеримент Амбијентална Практични радови Проблемска 	<ul style="list-style-type: none"> Писани материјали и извори Уџбеник Слике Фотографије CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Корелација:

Српски језик: Лектира, лирика, епика, драма

Ликовна култура: Колаж, фронтаж, деколаж, асамблаж

Предмет: Природа и друштво – 4. разред

Наставна тема: РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Рад – свесна активност човека - Утицај природних и друштвених фактора на живот и рад људи - Природна богатства и њихово коришћење - Ресурси: воде, горива, руде и минерали, земљиште, шуме, биљни и животињски свет. - Природне сировине - Прерада природних сировина - Сунце, ваздух, вода - Угаљ, нафта, гас - Делатности људи у различитим крајевима Србије - Производња и услуге, пласман и тржиште, понуда и потражња, трговина и потрошња - Рад, производња, потрошња и одрживи развој 	<ul style="list-style-type: none"> - Уочава разлику између рада човека и „рада“ животиње - Уочава смисао људске делатности и однос према процесу и продукцима људског рада - Уочава потребу рационалне потрошње - Упознаје обновљене и необновљене изворе енергије - Уочава недовољно искоришћене енергетске изворе у свом окружењу (слама, кукурузовина, ветар, вода, сунце...) - Упознаје процес прераде сировине, као и начин коришћења производње енергије - Раликује „чисте и прљаве“ технологије - Види везу између пнуде и потражње, маркетинга, трговине и потражње 		<ul style="list-style-type: none"> Разговор Демонстрација Метода читања Метода писања Графички радови Експеримент Амбијентална Практични радови Проблемска 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Слике Цртежи Фотографије Предмети и објекти из природе CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Корелација:

Српски језик: Лектира, Научно популарни и информативни текстови

Предмет: Природа и друштво – 4. разред

Наставна тема: **ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Правила која важе за сва кретања - Падање, клизање и котрљање предмета - Од чега зависи величина сенке - Како висина ваздушног стуба - Материјали и њихова својства: механичка, топлотна, електрична, магнетна, растворљивост - Смеше - Повратне и неповратне промене материјала - Сагоревање материјала - Запаљиви материјали, ознаке за запаљиве материјале - Промене материјала 	<p>Ученик се кроз самосталне и групне огледе упознаје са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилима кретања - шта утиче на брзину кретања клатна - од чега зависи величина сенке - како висина воденог стуба утиче на висину звука - упознаје предмете који најбоље наелектришу и који најбоље проводе електричну струју. - уме да испита и уочи својства материјала - уочава промене материјала - уочава запаљиве материјале и сагоревање 		<p>Разговор</p> <p>Демонстрација</p> <p>Тимски рад</p> <p>Кооперативни рад</p> <p>Партиципативна</p> <p>Метода читања</p> <p>Метода писања</p> <p>Графички радови</p> <p>Експеримент</p> <p>Амбијентална</p> <p>Практични радови</p> <p>Проблемска</p> <p>Истраживање</p> <p>Излети</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Цртежи</p> <p>Фотографије</p> <p>Предмети и објекти из природе</p> <p>CD, DVD</p> <p>Филмови</p> <p>Материјали за огледе</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација:</p> <p>Математика</p>					

Предмет: Природа и друштво – 4. разред

Наставна тема: СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Флора и фауна наше земље - Домаће животиње и гајене биљке - Природне појаве и прилагођавање - Човек, део природе - Полне разлике - Основи здравог живљења - Одговоран однос према себи и другима 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученик упознаје флору и фауну наше земље - Упознаје типичне, ретке и угрожене животиње и биљке и њихову заштиту - Упознаје потенцијале за производњу здраве хране - Запажа и прати природне појаве - Уочава човека као свесно и друштвено биће – део природе - Спознаје себе и своје основне животне потребе - Развија навике здравог живљења - Има одговоран однос према себи и другима - Уважава разлику, толеранцију, хуманост, солидарност, емпатију 		<ul style="list-style-type: none"> Разговор Демонстрација Тимски рад Кооперативни рад Партиципативна Метода читања Метода писања Графички радови Експеримент Амбијентална Практични радови Проблемска Истраживање Излети Екскурзије 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Слике Цртежи Фотографије Предмети и објекти из природе CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Корелација:

Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор

Предмет: Природа и друштво – 4. разред

Наставна тема: **МОЈА ДОМОВИНА – ДЕО СВЕТА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Основне одреднице државе - Основне одреднице државе Србије - Развој модерне српске државе - Стратешки положај Србије - Природно-географске одлике Србије - Угрожена и заштићена подручја у Србији - Становништво Србије - Грађење демократских односа - Очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину - Ми смо деца једног Света - Конвенција о правима детета (ОУН, УНИЦЕФ, УНЕСКО, САВЕТ ЕВРОПЕ „Радост Европе“...). 	<ul style="list-style-type: none"> - Зна зашто је Србија наша држава - Упознаје природно-географске одлике Србије, рељеф, воде, климу - Упознаје угрожена и заштићена подручја у Србији - Упознаје природно кретање и основне структуре становништва Србије - Упознати правила која регулишу узајамна права и обавезе државе и грађана - Чува и негује национални идентитет - Развијања толеранцију и свест о припадности мултиетничком, мултикултуралном и мултиконфесионалном свету - Упознаје и примењује Конвенцију о правима детета - Познаје међународне и домаће организације и манифестације 		<ul style="list-style-type: none"> Разговор Демонстрација Тимски рад Кооперативни рад Партиципативна Метода читања Метода писања Графички радови Експеримент Амбијентална Практични радови Проблемска Истраживање Излети Екскурзије 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Слике Цртежи Фотографије Предмети и објекти из природе CD, DVD Филмови 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Корелација:

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности

**Временска структура годишњег програма
ПРИРОДА И ДРУШТВО – 4. разред**

Р.бр. наст. теме	Месец	Рад. нед.	Р.бр. нас. јед.	Назив наставне јединице	Тип часа
	Септембар	1	1.	Држава шта је то?	Обрада
			2.	Обележја државе у којој живиш	Обрада
		2	3.	Где се налази Србија	Обрада
			4.	Србија на карти Европе и Балканског полуострва	Утврђивање
		3	5.	Рељеф Србије	Обрада
			6.	Рељеф Србије	Обрада
		4	7.	Воде Србије	Обрада
			8.	Воде Србије	Обрада
	Октобар	5	9.	Клима Србије	Обрада
			10.	Рељеф, воде, клима	Провера
		6	11.	Становништво Србије	Обрада
			12.	Наша права и обавезе	Обрада
		7	13.	Ми смо деца једног Света. Конвенција о правима детета	Обрада
			14.	Разноврсност и груписање живих бића	Обрада
		8	15.	Разноврсност биљног света	Обрада
			16.	Разноврсност животињског света	Обрада
		9	17.	Ретке и угрожене врсте биљака у Србији	Обрада
	18.		Ретке и угрожене врсте животиња у Србији	Обрада	
	Новембар	10	19.	Заштита живог света у Србији	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	Децембар	11	20.	Доаће животиње и гајене биљке	Обрада
			21.	Природне појаве и прилагођавање	Обрада
			22.	Разноврсност живог света Србије	Провера
		12	23.	Човек је део живе природе	Обрада
			24.	Основи здравог живљења - како могу да утичем на квалитет живота	Обрада
		13	25.	Одговоран однос према себи и другима	Обрада
			26.	Човек део природе	Понављање
		14	27.	Рад - свесна активност човека	Обрада
			28.	Природна богатства и њихово коришћење	Обрада
		15	29.	Прерада природних богатстава	Обрада
			30.	Извори енергије - обновљиви	Обрада
	16	31.	Извори енергије - необновљиви	Обрада	
		32.	Рециклажа	Обрада	
	17	33.	Рециклажа	Вежбање	
		34.	Рад, производња, потрошња	провера	
	Јануар	18	35.	Делатности људи у равничарским крајевима Србије	Обрада
			36.	Делатности људи у брдско-планинским крајевима Србије	Обрада
		37.	Делатност људи	Утврђивање	
	Фебруар	19	38.	Трагови прошлости	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Март	20	39.	Трагови прошлости	Обрада
		40.	Србија у доба Немањића	Обрада
	21	41.	Долазак Турака на Балканско полуострво	Обрада
		42.	Долазак Турака на Балканско полуострво	Обрада
	22	43.	Владавина Немањића и долазак Турака на Балкан	Понављање
		44.	Живот народа у доба Немањића. Владари и властелини. Живот на двору. Живот у манастиру	Обрада
	23	45.	Живот на селу. Занати. Рударство. Новац	Обрада
		46.	Путовања. Лечење. Исхрана. Одевање. Празновање. Писање	Обрада
	24	47.	Живот под турском влашћу	Обрада
		48.	Прошлост српског народа	Провера
	25	49.	Први српски устанак	Обрада
		50.	Други српски устанак	Обрада
	26	51.	Србија постаје независна	Обрада
		52.	Балкански ратови	Обрада
27	53.	Први светски рат	Обрада	
	54.	Други светски рат	Обрада	
Април	28	55.	Србија у 19. И 20. веку	Понављање
		56.	Србија у 19. И 20. веку	Провера
	29	57.	Кретање	Обрада
		58.	Шта и како утиче на пређено растојање предмета. Како предмети падају брже	Обрада
	30	59.	Клизање и котрљање тела наниже. Шта утиче на брзину кретања клатна	Обрада
		60.	Од чега зависи величина и облик сенке	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	Мај	31	61.	Како висина ваздушног стуба утиче на висину звука	Обрада
			62.	Материјали које можемо лакше наелектрисати. Материјали који боље проводе струју	Обрада
		32	63.	Како појачати и ослабити дејство магнета	Обрада
			64.	Светлосна пропустљивост и топлотна проводљивост материјала	Обрада
		33	65.	Материјали	Понављање
			66.	Растворљивост материјала у води	Обрада
		34	67.	Смеше	Обрада
			68.	Раздвајање састојака смеша	Обрада
	Јун	35	69.	Повратне и неповратне промене материјала	Обрада
			70.	Сагоревање материјала. Запаљиви материјала	Обрада
		36	71.	Смеше и материјали	Провера
			72.	Годишња систематизација градива	Понављање

ЛИКОВНА КУЛТУРА – 4. разред

Циљеви и задаци

Циљ

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
  - да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
  - стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
  - стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
  - развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
  - развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
  - развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
  - да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
  - да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
  - развијати сензибилитет за лепо писање;
  - развијати моторичке способности ученика.
- Оперативни задаци

Ученици треба да:

- разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу;
- усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја;
- складе ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима);
- препознају ликовне технике.

**Глобална структура годишњег програма
ЛИКОВНА КУЛТУРА – 4. разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Систематизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно	Стандарди
1.	КОЛАЖ, ФРОТАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ (површински и тродимензионални колаж)		2	7	1		10	
2.	ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И У РАВНИ		2	7	1		10	
3.	СЛИКАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ		2	7	1		10	
4.	ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ		2	7	1		10	
5.	ЛИНИЈА, ПОВРШИНА, ВОЛУМЕН, БОЈА, ПРОСТОР		5	14	2	1	22	
6.	АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР		2	6	1	1	10	
	Свега		15	48	7	2	72	

Тематска структура годишњег програма

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **КОЛАЖ, ФРОТАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Колаж (дводимензионални – површински колаж) Појмови: колаж, фротаж, деколаж, асамблаж - Фротаж (површинске игре) - Деколаж (наслојавање, доцртавање, досликавање...) - Асамблаж (тродимензионални колаж, инсталације, проширени медији...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање нових искустава - Стварање нових облика по личном нахођењу - Изналажење нових решења коришћењем природних и вештачких облика - Уочавање рељефности структуре материјала - Припрема за препознавање савремене уметности у музејима и галеријама 		<ul style="list-style-type: none"> Фронтални Експеримент Индивидуални облик рада Посматрање Објашњавање 	<ul style="list-style-type: none"> Меке оловке Разни папири Лепак Уметничка дела Слајдови Филмови Дидактичка и друга средства Разни површински материјали за колаж Новинске фотографије Рекламе Разна очигледна и друга средства Папир Картон Фурнир Дрвене и металне плоче Делови функционалних предмета Слама, текстил, лим, Прибор и алат за рад 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти ученичких кативности изложбе дечијих радова посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Математика: Површина

Час одељењског старешине: Адаптација на школу и социјална интеграција

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И У РАВНИ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Компоновање апстрактних облика у простору према положеној, косој или усправној линији - Организација бојених облика у односу на раван у простору - Организација тродимензионалних облика у простору и на равни. 	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање нових искустава - Стварање нових облика по личном нахођењу - Изналажење нових решења коришћењем природних и вештачких облика - Уочавање рељефности структуре материјала - Припрема за препознавање савремене уметности у музејима и галеријама - Развијање маште (полазећи од апстрактног ка конкретном и од конкретном ка апстрактном) 		<ul style="list-style-type: none"> Индивидуални Показивање Посматрање Разговор Експеримент Групни рад Демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> Темпера Делови играчака Оловке Туш Фломастери Глина Пластелин Дидактичка средства 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање продукти ученичких кативности посматрање (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

Корелација:

Математика: Површина

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **СЛИКАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Карактеристике акварел технике - Карактеристике пастелних боја и креда у боји (суви пастел и воштани пастел) - Карактеристике темпера боја - Појмови: материјали и технике 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојити карактеристике сликарских материјала и техника - Њихово разликовање и примена - Стицање знања са којима ће ученик касније да прати наставу ликовне културе 		<ul style="list-style-type: none"> Фронтални Индивидуални Разговор Посматрање Показивање Демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> Акварел-боје Акварел-папир Широка четка Креде у боји Темпера Гваш 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање продукти ученичких активности посматрање (усмерено, пригодно, опште) изложбе ученичких радова задовољства ученика на часу

Корелација:

Српски језик: Лектира – лирика, епика, драма

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Црвена + жута = наранџаста - Црвена + плава = љубичаста - Жута + плава = зелена - Појмови: основне боје, изведене боје 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојити елементарна знања о основним и изведеним бојама - Добијање боја - Рад са основним и изведеним бојама 		<ul style="list-style-type: none"> Фронтални Индивидуални Разговор Посматрање Показивање Демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> Темпере Сликашки круг боја 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање продукти ученичких кативности изложбе ученичких радова белешке задовољства ученика на часу

Корелација:

Природа и друштво: Сусрет са природом

Час одељењског старешине: Адаптација на школу и социјална интеграција

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **ЛИНИЈА, ПОВРШИНА, ВОЛУМЕН, БОЈА, ПРОСТОР**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Линија – простор - Површина – простор - Волумен – простор - Боја – простор - Линија, површина, волумен, боја – простор - Појмови: волумен 	<ul style="list-style-type: none"> - Рад на перцепцији, посматрању природних облика и боја - Рад по моделу (сваки ученик узима свој модел да би се избегле академске поставке) - Развој моторике, опажања и преношења 		<ul style="list-style-type: none"> Индивидуални разговор Посматрање Групни рад Објашњење Показивање по избору 	<ul style="list-style-type: none"> Глина Оловке са меким графитом Перо и туш Четка Метално перо Дидактичка и остала очигледна средства Темпере Глинамол Пластелин Вајарска дела по избору ученика 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање продукти ученичких кативности изложбе ученичких радова белешке задовољства ученика на часу

Корелација:

Математика: Површина

Српски језик: Функционални појмови

Предмет: **Ликовна култура – 4. разред**

Наставна тема: **АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Идејна решења за израду маски - Израда маски - Израда сцене - Предлог за кореографију, музику, костим - Израда сцене - Реализација по групама или у целини - Појмови: амбијент и сценски простор 	<ul style="list-style-type: none"> - Карактеристике појединих амбијената - Процес рада одвијати кроз игру (амбијент, музика...) ради сазнања о искуствима цивилизације - Повезивање са другим облатима (књижевношћу, музичком културом, позориштем...) 		<ul style="list-style-type: none"> Експеримент Објашњење Индивидуално подстицање Показивање Разговор 	<ul style="list-style-type: none"> Оловке Папири Боје Четке Репродукције уметничких дела Маске које су израдили ученици ранијих генерација Лепак Канапи Тканине Гумице Декоративна козметика Маказе Табле стиропора Кутије Столице Столови Костими Плоче Касете 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање продукти ученичких кативности изложбе ученичких радова белешке задовољства ученика на часу
<p>Корелација:</p> <p>Српски језик: Књижевни појмови – драма</p> <p>Музичка култура: Новогодишња расположења</p> <p>Драмска секција</p>					

**Временска структура годишњег програма рада
ЛИКОВНА КУЛТУРА – 4. разред**

Р.бр. наст. теме	Месец	Рад. нед.	Р.бр. нас. јед.	Назив наставне јединице	Обрада
	Септембар	1	1.	Шаљиви колаж, фронтаж (површинске игре)	Обрада
			2.	Шаљиви колаж, фронтаж (површинске игре)	Вежба
		2	3.	Деколаж (одлепљивање, поновно лепљење, доцртавање, досликавање)	Обрада
			4.	Деколаж (одлепљивање, поновно лепљење, доцртавање, досликавање)	Вежба
		3	5.	Асамблаж (поветивање тродимензионалних облика у нове)	Обрада
			6.	Асамблаж (поветивање тродимензионалних облика у нове)	Вежба
		4	7.	Естетска анализа радова	Вежба
			8.	Естетска анализа радова	Вежба
	Октобар	5	9.	Обилазак музеја и галерије	Вежба
			10.	Обилазак музеја и галерије	Вежба
		6	11.	Компоновање апстрактних облика у простору према положеној косој или усправној линији	Обрада
			12.	Компоновање апстрактних облика у простору према положеној косој или усправној линији	Вежба
		7	13.	Организација бојених облика у односу на раван у простору	Обрада
			14.	Организација бојених облика у односу на раван у простору	Вежба
		8	15.	Организација тродимензионалних облика у односу на раван у простору	Обрада
			16.	Организација тродимензионалних облика у односу на раван у простору	Вежба
		9	17.	Обликовање тродимензионалних фигура од глине	Обрада
	18.		Обликовање тродимензионалних фигура од глине	Вежба	
	Новембар	10	19.	Везивање облика у тродимензионалном простору и на равни	Вежба
			20.	Везивање облика у тродимензионалном простору и на равни	Вежба
		11	21.	Карактеристике акварел технике	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	Децембар	12	22.	Карактеристике акварел технике	Вежба
			23.	Карактеристике пастелних боја и креда у боји	Вежба
			24.	Карактеристике пастелних боја и креда у боји	Вежба
		13	25.	Карактеристике темпера боја	Обрада
			26.	Карактеристике темпера боја	Вежба
		14	27.	Сликарски материјали и технике	Обрада
	28.		Сликарски материјали и технике	Вежба	
	15	29.	Сликарски материјали и технике	Вежба	
		30.	Сликарски материјали и технике	Вежба	
	16	31.	Жута + црвена (наранџста)	Обрада	
		32.	Жута + црвена (наранџста)	Вежба	
	17	33.	Црвена + плава (љубичаста)	Обрада	
		34.	Црвена + плава (љубичаста)	Вежба	
	Јануар	18	35.	Жута + плава (зелена)	Обрада
			36.	Жута + плава (зелена)	Вежба
		19	37.	Основне и изведене боје	Вежба
	38.		Основне и изведене боје	Вежба	
	Фебруар	20	39.	Основне и изведене боје	Вежба
			40.	Основне и изведене боје	Вежба
		21	41.	Линија и простор	Обрада
			42.	Линија и простор	Вежба
		22	43.	Линија и простор	Вежба
			44.	Линија и простор	Вежба
	Март	23	45.	Површина и простор 1	Обрада
46.			Површина и простор 1	Вежба	
24		47.	Површина и простор 2	Обрада	

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	48.	Површина и простор 2	Вежба
			49.	Површина и простор 3	Обрада
		26	50.	Површина и простор 3	Вежба
			51.	Површина, боја, простор 1	Обрада
		27	52.	Површина, боја, простор 1	Вежба
			53.	Површина, боја, простор 2	Обрада
			54.	Површина, боја, простор 2	Вежба
	Април	28	55.	Површина, боја, простор 3	Вежба
			56.	Површина, боја, простор 3	Вежба
		29	57.	Маса, волумен, простор	Обрада
			58.	Маса, волумен, простор	Вежба
		30	59.	Маса, волумен, простор	Обрада
			60.	Маса, волумен, простор	Вежба
	Мај	31	61.	Маса, волумен, простор	Вежба
62.			Маса, волумен, простор	Вежба	
32		63.	Линија и површина	Вежба	
		64.	Линија и површина	Вежба	
33		65.	Линија и површина	Вежба	
		66.	Линија и површина	Вежба	
34		67.	Израда маски	Обрада	
		68.	Израда маски	Вежба	
Јун	35	69.	Израда сцене	Обрада	
		70.	Израда сцене	Вежба	
	36	71.	Реализација представе	Вежба	
		72.	Реализација представе	Вежба	

МУЗИЧКА КУЛТУРА – 4. разред

Циљеви и задаци

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
- развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;
- певају песме солмизацијом;
- обраде просте и сложене тактове;
- усвајају основе музичке писмености;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје, народне и уметничке игре;
- импровизују мелодије на задани текст;
- упознају звуке разних инструмената;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике.

**Глобална структура годишњег програма
МУЗИЧКА КУЛТУРА – 4. разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме	Обрада	Остало	Укупно
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16	10	26
2.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	6	2	8
3.	СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ		2	2
	Свега	22	14	36

Тематска структура годишњег програма

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **НЕДАВНО САМ БИО ТРЕЋАК**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Знање злато вредно - Свирам, певам, радујем се - Музичко наслеђе - Моја мала фонетика 	<ul style="list-style-type: none"> - Обновљено стечено знање о музици, наученим тоновима: DO, RE, MI, FA, SOL - Свирају научене песме - Певају научене песме по слуху и из нотног текста - Препознају двочетвртински такт и ноте по трајању: четвртину, осмину, половину и четвртину паузе - Изводе научене игре - Препознају слушану музику 	<ul style="list-style-type: none"> Игре са певањем Певање песме по слуху и са нотног текста Усвајање музичког речника Слушање музике Свирање и певање 	<ul style="list-style-type: none"> Инструменти којима се наставник служи Музичка збирка касета за четврти разред Металофон 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Физичко васпитање: Ритмичка гимнастика и народни плесови

Час одељењског старешине: Адаптација на школу и социјална интеграција

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **ВРЕМЕ ЈЕ ЗА НОВА ЗНАЊА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Певање песама по слуху - Слушање музике - Трочетвртински такт - Игре у троделном такту - Продужење ноте и паузе 	<ul style="list-style-type: none"> - Певају песаму „Деца су украс света“ - Пажљиво слушање музике - Упознавати музичка дела уметничког карактера - Усвајање музичког речника - прима и секунда волта - Играмо се у троделном такту - Усвајање трочетвртинског тракта - Усвајање начина продужења ноте и паузе 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Игре са певањем и тактирањем Усвајање музичког писма Слушање музике Усвајање трочетвртинског тактирања 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Инструменти којима се наставник служи Музичка збирка касета за четврти разред Дечји музички инструменти 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Физичко васпитање: Ритмичка гимнастика и народни плесови

Ликовна култура: Амбијент – сценски простор

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **ШКОЛА ЗА НОТЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Тон LA, SI, DO₂ - Четворочетвртински такт - Цела нота и пауза - Певање народне песме - Слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> - Савлађивање тонске висине и солмизације - Певање песме из нотног текста - Усвајање музичког писма (цела нота и пауза) - Усвајање 4/4 такта 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Певање Тактирање Усвајање музичког писма Савлађивање тонске висине Слушање музике Разговор Записивање нота 	<ul style="list-style-type: none"> Нотна свеска Уџбеника Инструменти којима се наставник служи Музичка збирка касета за четврти разред Дечји музички инструменти (синтесајзер, металофон) CD 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Физичко васпитање: Ритмичка гимнастика и народни плесови

Српски језик: Лектира - епика

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **НОВОГОДИШЊА РАСПОЛОЖЕЊА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Певање песме по слуху и из нотног текста - Двогласно певање и свирање - Слушање музике - канон 	<ul style="list-style-type: none"> - Стално подстицање ученика на што изражајније певање научених песмица; - Извођење песама на мелодијским инструментима - Усвајање музичке писмености – двогласно певање - канон - Стицање искуства у слушању и разликовању музичких боја - Навикавање ученика на пажљиво слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Певање двогласних песама Свирање и певање Усвајање музичког речника Слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Инструменти којима се служи наставник и ученици Музичка збирка касета за четврти разред ЦД Нотна свеска 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Ликовна култура: Амбијент – сценски простор

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **МУЗИЧКЕ ПУСТОЛОВИНЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - C-dur лествица - Темпо - Интервали - Слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање музичког речника (темпо, интервали) - Усвајање музичког писма - Усвајање C-dur лествице - Слушање музике препознавањем различитог темпа и интервала - Навикавати ученике на пажљиво слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Певање Усвајање музичког речника Слушање музике Усвајање музичког писма 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Музичка збирка касета за четврти разред ЦД Нотна свеска 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **ПРОЛЕЋЕ НАМ ДОНОСИ РАДОСТИ НОВЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Певање песме по слуху и из нотног текста - Слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> - Певање песме по слуху и из нотног текста - Упознавање музичких дела - Слушање музике са разликовањем људских гласова и музичких инструмената - Препознавање различитог темпа, динамике, различитих расположења 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Слушање музике Проблемско повезивање садржаја песме са садржајима наставних предмета (годишња доба) Слушање музике 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Музичка збирка касета за четврти разред ЦД Нотна свеска 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности

Предмет: **Музичка култура – 4. разред**

Наставна тема: **КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ СРБИЈЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Певање песме из нотног текста и по слуху - Српски народни инструменти - Осстали народни инструменти - Обнављање наученог 	<ul style="list-style-type: none"> - Певање народних песама из нотног текста и по слуху - Упознавање народних инструмената са посебним освртом на српске народне инструменте - Слушање уметничке и народне музике - Навикавање ученика на пажљиво слушање музике - Препознавање народних инструмената у слушаној музици 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање музичких дела Слушање музике Препознавање народних инструмената Повезивање садржаја песме са културним наслеђем Србије 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Музичка збирка касета за четврти разред ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу

Корелација:

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Природа и друштво: Осврт уназад – прошлост

Ликовна култура: Линија, површина, волумен, боја, простор

**Временска структура годишњег програма
МУЗИЧКА КУЛТУРА – 4. разред**

Месец	Ред. број	Наставна јединица	Тип часа
Септембар	1.	Обнављање музичких појмова научених у трећем разреду	Вежбање
	2.	Обнављање динамике и динамичких ознака кроз обраду песме по слуху-Шапутање	Вежбање
	3.	Обрада песме по слуху- Деца су украс света; Певање рођенданске песме; Јесен-А. Вивалди- слушање музике	Обрада
	4.	Знак за репетицију кроз обраду песме Мали пачићи; Кенгур-К. Сен Санс	Обрада
Октобар	5.	Изгубљено пиле; Прима и секунда волта	Обрада
	6.	Тон ЛА кроз обраду песме „Лазара мајка карала“ ; „Свадбени марш“ – Менделсон - слушање	Обрада
	7.	„На ливади под јасеном“ ; Модерато; Нотни лук	Обрада
	8.	Крешендо; Декрешендо; „Јесен“ - Б. Николић	Обрада
	9.	„Јесен“-М. Шоуц; „Адађо“ – Т. Албинони	Обрада
Новембар	10.	„Вишњицића род родила“-алегро; „Девета руковет“- Мокрањац	Обрада
	11.	Тон СИ, „Расти и цветај“; Канон	Обрада
	12.	Тон ДО ₂ - „У Милице“ ; Систематизација научених нота	Систематизација
	13.	„Ноћ је тиха, мирна“ ; Тактирање на 4	Обрада
Децембар	14.	Ц- дурлествица; „Солмизација“	Обрада
	15.	Ступањ, полустепен	Обрада
	16.	„Блистај, звездо мала“-В.А.Моцарт (слушање); „Новогодишња песма“	Обрада
	17.	Полугодишња систематизација	Систематизација
Јануар	18.	„Снела кока јаје“- тачка поред ноте	Обрада
	19.	„Химна Светом Сави“ – К.Станковић	Обрада
Фебруар	20.	„Литургија Светог Јована Златоустог“- Мокрањац- слушање музике	Обрада
	21.	Сети се шта смо научили...	Систематизација

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

	22.	„Ја посејох лубенице“ - народна песма ; „Дечија симфонија“ - Ј. Хајдн	Обрада
	23.	„Птицесевраћају“ - народна песма из Немачке;	Обрада
Март	24.	„Жута кућа“ – народна песма ; Цела нота; „Корњаче“ - Камил Сен-Санс	Обрада
	25.	„Престај, престај кишице“ - народна песма ; Корона	Обрада
	26.	Слушамо музику; „Поранила девојчица“ - народна песма	Обрада
	27.	„Пролеће у шуми“ - народна песма из Финске; „На лепом плавом Дунаву“ - Ј. Штраус; „Карневал животиња“ - Камил Сен-Санс	Обрада
Април	28.	„Карневал животиња“ - Камил Сен-Санс	Вежбање
	29.	Хајде да компонујемо	Вежбање
	30.	„Мала ноћна музика“ – Моцарт; „Менует“	Обрада
Мај	31.	„Прва словенска игра“ - А. Дворжак	Обрада
	32.	Интервали	Обрада
	33.	„Лабудово језеро“ - Чајковски	Обрада
	34.	„У Ивана господара“ - народна песма	Обрада
Јун	35.	„Четири годишња доба“ - А. Вивалди	Обрада
	36.	Моја омиљена песма	Систематизација

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - 4. разред

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

**Глобална структура годишњег програма
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – 4. разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме/целине/области	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Систематизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно	Стандарди
1.	АТЛЕТИКА		4	12	1	1	18	
2.	ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ		5	16	1	1	23	
3.	РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ		2	5	1	1	9	
4.	ОСНОВИ СПОРТСКИХ ИГАРА		3	12	1	1	17	
5.	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		1	3	1		5	
6.	ИЗБОРНА СПОРТСКА ГРАНА						36	
	Свега		15	48	5	4	108	

Месечни план рада

Предмет: **Физичко васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **АТЛЕТИКА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Рад на техници трчања у месту и у кретању - Крос трчање - Трчање на слободним површинама - Савлађивање брзог трчања кроз убрзања (2 до 3 убрзања на 30-40 m). - Техника високог и ниског старта. - Спринт на деоницама до 50 m. - Скок увис - Скок удаљ - Бацање - Бацање лоптице од 200 грама у даљ јачом и слабијом руком, тех-нпком из места и техником из залета. - Бацање медицинке од 2 kg. Са две и једном руком на различите начине (напред, увис и назад преко главе). - Штафетно трчање (игре, деонице до 20 m са додиром) 	<ul style="list-style-type: none"> - Рад на техници трчања у месту и кретању, рад руку, трчање на предњем делу стопала, усправни труп, глава подигнута и дисање слободно - Овладавање технике крос и слободног трчања са савладавањем препрека - Усавршавање прекорачне техничке на већим висинама - Усавршавање технике згрчне и предвежбе за технику увинућа - Побољшање издржљивости и вољних особина, истрајности - Развијање осећаја за временске одлике кретања - Развијање способности брзог кретања - Развијање брзог реаговања, снаге мишића ногу - Развијање такмичарског духа - Да дете стиче моторичка умења у природним облицима кретања - Развијање физичких способности – снаге, брзине, издржљивости, прецизности, гибљивости, покретљивости - Да се придржава правила - Развијање такмичарског духа и упорности 		<ul style="list-style-type: none"> Рад у пару Рад у групи Разговор Демонстрација Индивидуални подстицај Објашњење Такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Игралиште Мека подлога (трава, трина, јама са песком) Лоптице Обележено место за одраз Козлић Уже Мотка Клупа Паралелни разбој Греда Шведски сандук Палице Вијаче Лопта Вратило Струњаче Медицинка Обручи Столови Лестве Мизика CD, касета 	<ul style="list-style-type: none"> однос према раду усвојеност здравствено хигијенских навика степен савладаности моторних знања и умења посматрање активно учествовање у наставном процесу такмичење

Корелација:

Математика: Мерење и мере

Предмет: **Физичко васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Тло <ul style="list-style-type: none"> - обавезни састав - колут напред - колут назад до чучња - колут напред преко препреке - мост - вага - колут летећи - мост заклоном - Прескок <ul style="list-style-type: none"> - вежбе за разношку и раз-ношка преко козлића 110 см. - Двовисински разбој <ul style="list-style-type: none"> - одразом једне ноге узмак до упора предњег и сп. зањихом саскок лицем према нижој притки наскок у вис предњи - Греда <ul style="list-style-type: none"> - ходањем, трчањем, окретима и издржајима у одређеном положају - Паралелни разбој - Вратило <ul style="list-style-type: none"> - дочелно вратило - Кругови - Коњ са хватаљкама 	<ul style="list-style-type: none"> - Рад на техници трчања у месту и кретању, рад руку, трчање на предњем делу стопала, усправни труп, глава подигнута и дисање слободно - Овладавање технике крос и слободног трчања са савладавањем препрека - Усавршавање прекорачне техничке на већим висинама - Усавршавање технике згрчне и предвежбе за технику увинућа - Побољшање издржљивости и вољних особина, истрајности - Развијање осећаја за временске одлике кретања - Развијање способности брзог кретања - Развијање брзог реаговања, снаге мишића ногу - Развијање такмичарског духа - Да дете стиче моторичка умења у природним облицима кретања - Развијање физичких способности – снаге, брзине, издржљивости, прецизности, гибљивости, покретљивости - Да се придржава правила - Развијање такмичарског духа и упорности - Развијање осећаја за равнотежу 		<ul style="list-style-type: none"> Рад у пару Рад у групи Разговор Демонстрација Индивидуални подстицај Објашњење Такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Игралиште Мека подлога (трава, трина, јама са песком) Лоптице Обележено место за одраз Козлић Уже Мотка Клупа Паралелни разбој Греда Шведски сандук Палице Вијаче Лопта Вратило Струњаче Медицинка Обручи Столови Лестве Мизика CD, касета 	<ul style="list-style-type: none"> однос према раду усвојеност здравствено хигијенских навика степен савладаности моторних знања и умења посматрање активно учествовање у наставном процесу такмичење
Корелација:					

Предмет: **Физичко васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - твоја физичка форма, - лична хигијена и хигијена здравља, - правилна исхрана, - правилан ритам рада и одмора, - прва помоћ. 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно држање тела, - лична хигијена и хигијена здравља, - правилна исхрана, - ритам рада и одмора - да зна и изгради ставове у вези са исхраном - да зна да од правилног ритма рада зависи здравље - развијање издржљивости и стимулисање рада унутрашњих органа - да утичу на унапређивање личне хигијене и хигијенских и радних услова и елиминисање штетних утицаја на здравље 		<ul style="list-style-type: none"> Рад у пару Рад у групи Разговор Демонстрација Индивидуални подстицај Објашњење Такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Игралиште Мека подлога (трава, трина, јама са песком) Лоптице Обележено место за одраз Козлић Уже Мотка Клупа Паралелни разбој Греда Шведски сандук Палице Вијаче Лопта Вратило Струњаче Медицинка Обручи Столови Лестве Мизика CD, касета 	<ul style="list-style-type: none"> однос према раду усвојеност здравствено хигијенских навика степен савладаности моторних знања и умења посматрање активно учествовање у наставном процесу белешке такмичење

Корелација:

Час одељењског старешине: Хигијена и здравље

Предмет: **Физичко васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Равнотеже услоном на две и једној ноzi. - Окрети за 180° и 360° ослопцем на две и једној ноzi. - Скокови: високо-далеки скок и повезивање са галопом. - Вијача: повезивање галопса са дечјим поскоком и елементима из претходног разреда. - Лопта: бацања и хватања повезати са равнотежама, окретима и скоковима и допунити обавезни састав из трећег разреда овим елементима. - Обруч: замаси у бочној и чеоној равни са прехватањем и ни-ским избацивањем из руке у руку у месту и кретању (коракком, трчећи коракком и дечјим поскоком). - Плесови: Српско коло. Једно коло из краја у којем се налази школа. 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање креативности и сарадничких односа - Развијање снаге, издржљивости, гибљивости и покретљивости - Развијање осећаја за равнотежу и координацију покрета - Развијање снаге мишића ногу, координације и способности моторичког памћења - Проширивање кретног искуства, развијање локомоторне и манипулативне спретности - Јачање експлозивне снаге мишића ногу и развијање смисла за естетско и ритмичко кретно изражавање - Овладавање новим плесним садржајима примењеним у слободном времену за одмор, разоноду и дружење - Развијање смисла за естетско и ритмичко кретно изражавање - Проширивање кретног искуства новим, конструисаним обликом кретања - Развијање оријентације у простору - Повећање покретљивости кичменог стуба - Развијање статичке снаге свих мишића тела, упорности, борбености и свесне дисциплине у односу на поштовање правила - Развијање осећаја за равнотежу и складан и повезан рад руку и ногу - Утврђивање научених плесних корака као саставног дела народне традиције 		<ul style="list-style-type: none"> Рад у пару Рад у групи Разговор Демонстрација Индивидуални подстицај Објашњење Такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Игралиште Мека подлога (трава, трина, јама са песком) Лоптице Мотка Вијаче Лопта Обручи CD, касета 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика

Корелација:

Музичка култура: Културно наслеђе Србије

Предмет: **Физичко васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ОСНОВИ СПОРТСКИХ ИГАРА**

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Рукомет: вежбе држања лопте, хватања и до-давања. Вежбе основа технике комбиновати са вежбама ситуације у игри; шутирање из места после вођења и заустављања; игра 3:3 са конкретним задатком из основа тактике у одбрани и нападу. - Кошарка: вежбе руковања лоптом и усложњавати вежбама «жонглирања»; вежбе хватања и додавања, шутирање испод коша после вођења и заустављања са леве и десне стране, игра 3:3 са конкретним задатком из основа тактике у одбрани и нападу. - Одбојка: вежбе додавања прстима, примена технике у неколико ситуација игре; додавање преко главе и бочно, игра преко ниже мреже (ластиша) на смањеном терену 2:2 са применом основне технике и 3:3 из основне тактике у нападу и одбрани. - Фудбал: вођење лопте праволинијско и са променом правца; примање лопте и додавање лопте различитим деловима стопала; шутирање; одузимање лопте; игра са основни правилима за мали фудбал. 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање креативности и сарадничких односа - Развијање снаге, издржљивости, гибљивости и покретљивости - Развијање осећаја за равнотежу и координацију покрета - Проширивање кретног искуства, развијање локомоторне и манипулативне спретности - Развијање оријентације у простору - Развијање статичке снаге свих мишића тела, упорности, борбености и свесне дисциплине у односу на поштовање правила 	<ul style="list-style-type: none"> Рад у пару Рад у групи Разговор Демонстрација Индивидуални подстицај Објашњење Такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Игралиште Лопта Вратило Струњаче CD, касета 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика

Корелација:

Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности

**Временска структура годишњег програма
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – 4. разред**

Р.б. наст. теме	Месец	Рад. нед.	Р.б. наст. једин.	Назив наставне јединице	Обука
	Септембар	1	1.	Уводни час	увод
			2.	Техника трчања у месту и кретању	увежбавање
			3.	Изборна спортска грана	обрада
		2	4.	Ниски старт и брзо трчање на 50 м	обрада
			5.	Примање лопте и додавање различитим деловима стопала; Балансирање лоптом	обрада
			6.	Изборна спортска грана	обрада
		3	7.	Додавање и примање лопте разним деловима стопала; Слободно ритмичко кретно изражавање лоптама	увежбавање
			8.	Брзо трчање кроз убрзавања 30-40м	обрада
			9.	Изборна спортска грана	обрада
		4	10.	Хватање и додавање лопте (кошарка, рукомет); Додавање лопте (фудбал, одбојка)	увежбавање
			11.	Вођење, хватање и додавање лопте (рукомет, кошарка, фудбал, одбојка -додавање прстима)	обрада
			12.	Изборна спортска грана	обрада
	Октобар	5	13.	Скок удаљ - згрчна техника	увежбавање
			14.	Предвежбе за скок удаљ техником увинућа	обрада
		6	15.	Изборна спортска грана	обрада
			16.	Вођење лопте праволинијски и са променом правца (рукомет, кошарка, фудбал)	обрада
			17.	Скок удаљ згрченом техником -проверавање и одељенско такмичење	провера
		7	18.	Изборна спортска грана	обрада
			19.	Моја физичка форма	обрада
			20.	Одузимање лопте (рукомет, кошарка, фудбал); Додавање преко главе и бочно (одбојка)	обрада
		21.	Изборна спортска грана	обрада	

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Новембар	8	22.	Вођење лопте (рукомет, кошарка, фудбал); Додавање лопте (одбојка)	увежбавање	
		23.	Шутирање из места после вођења и заустављања (рукомет), испод коша, преко мреже и разним деловима стопал	обрада	
		24.	Изборна спортска грана	обрада	
	9	25.	Слободна игра фудбалском, кошаркашком, одбојкашком и рукометном лоптом	увежбавање	
		26.	Колут напред и назад	увежбавање	
	10	27.	Изборна спортска грана	обрада	
		28.	Суножним одразом колут напред преко препреке	обрада	
		29.	Стафетне игре лоптом и колутом напред	увежбавање	
		30.	Изборна спортска грана	обрада	
		11	31.	Предвежбе за прамет упором странце	обрада
			32.	Припремне вежбе за прескок	увежбавање
	33.		Изборна спортска грана	обрада	
	12	34.	Припремне вежбе за разношку и разношка преко козлића	обрада	
		35.	Разношка преко козлића - проверавање и одељенско такмичење	провера	
		36.	Изборна спортска грана	обрада	
	13	37.	Став о шакама уз помоћ	обрада	
		38.	Став о шакама уз помоћ	увежбавање	
		39.	Изборна спортска грана	обрада	
Децембар	14	40.	Вежбе на тлу - састав	обрада	
		41.	Став о шакама уз помоћ - проверавање	провера	
		42.	Изборна спортска грана	обрада	
	15	43.	Вежбе на тлу - састав	увежбавање	
		44.	Вежбе на тлу - одељенско такмичење	провера	
		45.	Изборна спортска грана	обрада	
16	46.	Прва помоћ	обрада		

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Јануар	17	47.	Слободна игра фудбалском, кошаркашком, одбојкашком и рукометном лоптом	увежбавање	
		48.	Изборна спортска грана	обрада	
		49.	Слободна игра фудбалском, кошаркашком, одбојкашком и рукометном лоптом	увежбавање	
		50.	Вежбе на разбоју	обрада	
		51.	Изборна спортска грана	обрада	
	18	52.	Вежбе на разбоју	увежбавање	
		53.	Суножним одривом вис узнето, вис стражњи и саскок (дохватни кругови); ходање и трчање по ниској греди	обрада	
		54.	Изборна спортска грана	обрада	
		55.	Суножним одривом вис узнето, вис стражњи и саскок (дохватни кругови); ходање и трчање по ниској греди	увежбавање	
		19	56.	Упор предњи на вратилу; Слободан састав на греди	обрада
			57.	Изборна спортска грана	обрада
	Фебруар	20	58.	Упор предњи на вратилу; Слободан састав на греди	увежбавање
			59.	Упор предњи на вратилу - увежбавање; Слободан састав на греди - одељенско такмичење	провера
			60.	Изборна спортска грана	обрада
		21	61.	Лична хигијена и хигијена здравља	обрада
			62.	Гимнастички вишебој ; Мачји скокови и скок маказице - обнављање из трећег разреда	увежбавање
			63.	Изборна спортска грана	обрада
22		64.	Високо-далеки скок, галоп и дечји поскок кроз вијачу	обрада	
		65.	Окрети за 180 и 360 ослонцем на две и једној ноzi	обрада	
		66.	Изборна спортска грана	обрада	
23		67.	Упор предњи и стражњи активни на коњу са хваталкама	обрада	
	68.	Упор мешовито одножно на коњу са хваталкама	обрада		

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		69.	Изборна спортска грана	обрада	
Март	24	70.	Упор предњи, стражњи и мешовито одножно на коњу са хваталкама	Увежбавање	
		71.	Скок увис прекораченом техником	Обрада	
		72.	Изборна спортска грана	Обрада	
	25	73.	Скок увис прекораченом техником	провера	
		74.	Вођење лопте у слеђењу и ометању пара; Ритмичке вежбе обручем	Обрада	
		75.	Изборна спортска грана	Обрада	
	26	76.	Стафетно трчање	Обрада	
		77.	Утврђивање елемената технике фудбала ; Замаси обручем у бочној равни са ниским избацавањем	Увежбавање	
		78.	Изборна спортска грана	Обрада	
	27	79.	Правилна исхрана	Обрада	
		80.	Варање - дриблинг, финта и жонглирање	Обрада	
		81.	Изборна спортска грана	Обрада	
	Април	28	82.	Варање - дриблинг, финта и жонглирање	Увежбавање
			83.	Спортске игре уз примену научених елемената технике	Увежбавање
		29	84.	Изборна спортска грана	Обрада
85.			Српско коло „Моравац“	Обрада	
86.			Српско коло „Моравац“	увежбавање	
30		87.	Изборна спортска грана	обрада	
		88.	Високи старт и истрајно трчање као припрема за крос	обрада	
		89.	Високи старт и истрајно трчање као припрема за крос	увежбавање	
31		90.	Изборна спортска грана	обрада	
		91.	Правилан ритам рада и одмора	обрада	
	Мај	92.	Влашко коло	обрада	
93.		Изборна спортска грана	обрада		

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		32	94.	Влашко коло	увежбавање	
			95.	Српско и влашко коло	провера	
			96.	Изборна спортска грана	обрада	
		33	97.	Бацање лоптице од 200г у даљ	обрада	
			98.	Бацање медицинке од 2кг	обрада	
			99.	Изборна спортска грана	обрада	
		34	100.	Брзо трчање на 40м	провера	
			101.	Основи тимских игара	увежбавање	
			102.	Изборна спортска грана	обрада	
		Јун	35	103.	Основи тимских игара - одељенско такмичење	провера
				104.	Основи тимских игара - одељенско такмичење	провера
				105.	Изборна спортска грана	провера
	36		106.	Игре по избору ученика; Закључно оцењивање ученика	увежбавање	
			107.	Игре по избору ученика у функцији дружења	увежбавање	
			108.	Изборна спортска грана	провера	

Обавезни изборни предмети

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 4. разред

Циљеви и задаци

Општи циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика IV разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи ученицима могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци:

У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета раз-ликујемо неколико основних група задатака:

Задаци који се односе на разумевање, усвајање следећих најважнијих појмова:

- дечја и људска права и слободе - познавање својих права, препознавање најважнијих категорија дечјих и људских права, упознавање Конвенције о дечјим и људским правима, разумевање односа између људских права, демократије, мира и развоја;
- идентитет - разумевање појма идентитет, препознавање својих потреба и жеља, схватање себе у друштвеном контексту, схватање разлике између појединачног и групног, мањинског и грађанског идентитета;
- друштвена одговорност - разумевање појма одговорности, схватање разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници;
- различитост култура - познавање најважнијих обележја своје културе и схватање утицаја своје културе на лично понашање, разумевање узрока културних разлика и подстицање схватања да је различитост култура темељ богатства света, разумевање односа између културних разлика, људских права и демократије, препознавање и превазилажење стереотипа и предрасуда;
- једнакост - познавање појма једнакости у контексту расних, културних, националних, верских и других разлика;
- право и правда - разумевање значења појмова права и правде, схватање односа између права и правде; познавање улоге права у осигурању појединачне и друштвене сигурности, познавање основних последица непоштовања правних норми;
- мир, сигурност и стабилност - разумевање значења појмова мир, схватање улоге коју сарадња и мирно решавање сукоба има за лични, национални и глобални развој, познавање неких основних поступака мирног решавања сукоба;
- демократија - познавање основних обележја демократског процеса и разумевање односа између демократије и дечјих и људских права.

Задаци који се односе на вештине и способности:

- примена појмова - примерена употреба појмова у комуникацији;
- критичко мишљење - преиспитивање утемељености информација, поставки и ставова;
- јасно и разговетно исказивање личних ставова;
- самостално доношење одлука и извођење закључака — одговорност у просуђивању и тумачењу;
- саосећајна комуникација - изношење својих осећања, потреба, мишљења и слушање, разумевање и и уважавање туђих;

- истраживање - избор, прикупљање, критичка анализа и провера података из више извора као начин решавања проблема;
- тимски рад - прилагођавање свога мишљења групи ради изналажења заједничког решења;
- ненасилно решавање сукоба - дијалог, преговарање, аргументовано излагање, који су усмерени према заједничким циљевима;
- руковођење - одговорно управљање групом према критеријуму опште добробити;
- учешће - укључивање у процес одлучивања од заједничког интереса.

Задаци који се односе на ставове и вредности:

- приврженост демократским начелима и поступцима - дечја и људска права, једнакост, правда, друштвена одговорност, плурализам, солидарност, приватност;
- приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема;
- спремност на заступање и заштиту својих и туђих права;
- спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке;
- заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама;
- спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи;
- спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима.

**Глобална структура годишњег програма
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 4. разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Система тизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно
1.	ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА, ДОГОВАРАЊА И САРАДЊЕ СА ВРШЊАЦИМА И ОДРАСЛИМА		2				2
2.	ДЕЧЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ		4	3		1	8
3.	ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ДЕМОКРАТСКУ АТМОСФЕРУ У НАШЕМ РАЗРЕДУ, ШКОЛИ		5	4		1	10
4.	ЖИВИМ ДЕМОКРАТИЈУ, ДЕМОКРАТСКА АКЦИЈА		5	5		1	11
5.	ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА, РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ		2	1			3
6	ЕВАЛУАЦИЈА			2			2
Свега			18	15		3	36

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА, ДОГОВАРАЊА И САРАДЊЕ СА ВРШЊАЦИМА И ОДРАСЛИМА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Сусрет родитеља, наставника и ученика. - Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања; - Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада. 	<ul style="list-style-type: none"> - Родитељи су упознати са садржајем предмета, начином и методама остваривања наставних јединица - Дефинисање заједничких потреба, захтева и тешкоћа - Ученик је упознат са садржајем наставног предмета 	<ul style="list-style-type: none"> Разговор Групни рад Радионица 	<ul style="list-style-type: none"> Наставни програм Постер 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу

Корелација:

Час одељењског старешине: Развијање и његовање људских вредности

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ДЕЧЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Дрво дечијих права - Правимо рекламни штанд конвенције о дечијим правима - Сви различити - сви једнаки - Неправда је кад... - Ставови о правди 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење људских и дечијих права у разред - Подсећање на оно што већ знају о правима и разматрање значаја ових права за сопствени живот - Ученици детаљно проучавају једно право за које се определе договарањем, анализирају текст, истражују начин симболичког приказивања - Уче се да објасне свој избор, да га јавно презентују у стварној ситуацији - Ученици ће научити да се упознају међусобно и да разлике прихвате као богатство - Кроз игру састављања слагалице ученици симулирају неправду. - Ученици постају свесни своје реакције на неправду и схватају значај сарадње за решење проблема - Повезивање права са дужностима; прихватање да праведно за једног није увек нужно праведно и за другог 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Графички радови Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Груписање Класификовање Размена мишљења Извештавање Цртање Сарадња Игре Питања Експериментална метода Интерактивна Ситуациона Конструкторска Креативна Истраживачка Радионичарска Амбијентална Симултана активност 	<ul style="list-style-type: none"> Постери Слике Цртежи Панои Пак-папир А4 Фломастер Бојице Селотејп Дијапозитиви Картице Игрице 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечијих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу
<p>Корелација:</p> <p>Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности</p> <p>Природа и друштво: Моја домовина – део света</p> <p>Ликовна култура: Линија, простор, волумен, боја, површина</p>				

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ДЕМОКРАТСКУ АТМОСФЕРУ У НАШЕМ РАЗРЕДУ, ШКОЛИ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Права, дужности, правила - - Улога правилника, кућног реда школе - - Сви ми имамо предрасуде - - Да сам чаробњак, ја бих... - Ставови о моћи - 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у демократски начин договарања око заједничких правила, схватање међусобне повезаности права, дужности, правила, закона - Подстицање ученика да одаберу вредности у оквирима људских/дечјих права, да их разматрају, упоређују, да их се придржавају. - Помоћи деци да дођу до решења: кад је тешко да поштују правила... - Ученици преиспитују постојање предрасуда и стереотипа везаних за узраст, пол, националност. - Уче се да увиде узрочно-последичну везу између постојања предрасуда и кршења права других. - Уче се да препознају сукоб различитих вредности. - Подстаћи ученике да стварају визије са значењем, да креирају свет у којем се поштују права, у којем се прихватају одговорности, превазилазе стереотипи, прихватају различитости као богатство... - Помоћи ученицима да препознају вредности које подржавају дечја/људска права и развијају демократске односе. - Помоћи ученицима да препознају наметање воље једнога или групице у односу на заједничко договарање и да сагледају последице једног и другог начина понашања по заједнички живот. 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Графички радови Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Груписање Класификовање Размена мишљења Извештавање Цртање Сарадња Игре Питања Експериментална метода Интерактивна Ситуациона Конструкторска Креативна Истраживачка Радионичарска Амбијентална Симултана активност 	<ul style="list-style-type: none"> Постери Слике Цртежи Панои Пак-папир А4 Фломастер Бојице Селотејп Дијапозитиви Картице Игрице 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу

Корелација:

Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности

Природа и друштво: Моја домовина – део света

Ликовна култура: Линија, простор, волумен, боја, површина

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ЖИВИМ ДЕМОКРАТИЈУ, ДЕМОКРАТСКА АКЦИЈА**

Садржај	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Сукоби и превазилажење сукоба, преговарање - Тимски рад - Да се чује наш глас - Делујемо јединствено - Аргументујемо и заступамо наше интересе - Тражимо закон за... 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са конструктивним начином за решавање међуљудских сукоба, који је применљив у разним ситуацијама - Стављање ученика у ситуацију у којој увиђају предност тимског рада, начин функционисања у тиму, улоге сваког од чланова тима - Охрабрити ученике да излистају ситуације у школи за које сматрају да не подржавају или крше њихова права на... игру, развој, здравље... - Упознавање и вођење ученика са и кроз демократске процедуре одлучивања, ради долажења до заједничког решења проблема за који се сви залажу - Уче се прикупљању података/аргумената, заступању, јавном наступању - Планирање и спровођење акције за решавање проблема који су одабрали 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Графички радови Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Груписање Класификовање Размена мишљења Извештавање Цртање Сарадња Игре Питања Експериментална метода Интерактивна Ситуациона Конструкторска Креативна Истраживачка Радионичарска Амбијентална Симултана активност 	<ul style="list-style-type: none"> Постери Слике Цртежи Панои Пак-папир А4 Фломастер Бојице Селотејп Дијапозитиви Картице Игрице 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу
<p>Корелација: Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности Ликовна култура: Линија, простор, волумен, боја, површина Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања</p>				

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА, РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Међузависност - Мрежа живота - Бринемо о биљкама и животињама 	<ul style="list-style-type: none"> - Разумевање света као система у коме су сви елементи - људи, догађаји, места - међусобно повезани - Међузависност постоји и у природи - Како бринемо о биљкама и животињама, каква је наша одговорност према њима 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Графички радови Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Груписање Класификовање Размена мишљења Извештавање Цртање Сарадња Игре Питања Експериментална метода Интерактивна Ситуациона Конструкторска Креативна Истраживачка Радионичарска Амбијентална Симултана активност 	<ul style="list-style-type: none"> Постери Слике Цртежи Панои Пак-папир А4 Фломастер Бојице Селотејп Дијапозитиви Кртице Игрице 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу
<p>Корелација:</p> <p>Природа и друштво: Сусрет са природом</p> <p>Час одељењског старешине: Подстицање договора и сарадње</p>				

Изборни предмет: **Грађанско васпитање – 4. разред**

Наставна тема: **ЕВАЛУАЦИЈА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Ја пре, ја после - Презентација 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање; - Презентација резултата рада родитељима. 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Графички радови Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Груписање Класификовање Размена мишљења Извештавање Цртање Сарадња Игре Питања Експериментална метода Интерактивна Ситуациона Конструкторска Креативна Истраживачка Радионичарска Амбијентална Симултана активност 	<ul style="list-style-type: none"> Постери Слике Цртежи Панои Пак-папир А4 Фломастер Бојице Селотејп Дијапозитиви Кртице Игрице 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу

Корелација:

Час одељењског старешине: Развијање и неговање људских вредности

**Временска структура годишњег програма
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 4. разред**

Ред. број теме	Месец	Ред. број часа	Наставна јединица	Тип часа	
	Септембар	1	Сусрет родитеља, наставника и ученика	обрада	
		2	Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада	обрада	
		3	Дрво дечијих права	обрада	
		4	Правимо рекламни штанд конвенције о дечијим правима	обрада	
	Октобар	5	Правимо рекламни штанд конвенције о дечијим правима	систематизација	
		6	Сви различити - сви једнаки	обрада	
		7	Сви различити - сви једнаки	систематизација	
		8	Неправда је кад...	систематизација	
		9	Ставови о правди	обрада	
	Новембар	10	Ставови о правди	систематизација	
		11	Правда, дужности, правила	обрада	
		12	Правда, дужности, правила	систематизација	
		13	Улога правилника - кућног реда школе	обрада	
	Децембар	14	Улога правилника - кућног реда школе	систематизација	
		15	Сви ми имамо предрасуде	обрада	
		16	Сви ми имамо предрасуде	систематизација	
		17	Да сам чаробњак, ја бих...	обрада	
	Јануар	18	Да сам чаробњак, ја бих...	систематизација	
		19	Ставови о моћи	обрада	
	Фебруар	20	Ставови о моћи	систематизација	
		21	Сукоби и превазилажење сукоба - преговарање	обрада	
		22	Сукоби и превазилажење сукоба - преговарање	систематизација	
			23	Тимски рад	обрада
	Март	24	Тимски рад	систематизација	
		25	Да се чује наш глас	обрада	

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		26	Да се чује наш глас	систематизација
		27	Делујемо јединствено	систематизација
	Април	28	Аргументујемо и заступамо наше интересе	обрада
		29	Аргументујемо и заступамо наше интересе	систематизација
		30	Тражимо закон за...	обрада
	Мај	31	Тражимо закон за...	систематизација
		32	Међузависност	обрада
		33	Мрежа живота	обрада
		34	Бринемо о биљкама и животињама	систематизација
	Јун	35	Ја пре, ја после	систематизација
		36	Презентација	систематизација

Изборни наставни предмети

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА – 4. Разред

Циљ и задаци:

- упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице)
- упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.);
- усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима
- основне разлике између градског и сеоског начина живота;
- сеоски радови, обичајно-обредне радње везане за те радове;
- основни и општи празници, обичајно-обредне радње везане за те празнике.

Глобална структура годишњег програма НАРОДНА ТРАДИЦИЈА – 4. разред

Ред. бр.	Назив наставне теме	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Система тизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно
1.	ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ	1	4	1			6
2.	ТРАДИЦИОНАЛНИ ОБЛИЦИ ТРАНСПОРТА И ТРАНСПОРТНИХ СРЕДСТАВА		16	2			18
3.	НАРОДНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ		4	1			5
4.	НАЦИОНАЛНЕ НАРОДНЕ ТРАДИЦИЈЕ		5		1	1	7
	Свега	1	29	4	1	1	36

Изборни предмет: Народна традиција – 4. Разред

Наставна тема: Питај своју баку

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
-рођење детета -повојница -бабине, крштење, кумство -проходаница, поступаоница	- стицање елементарног знања о разлици између градског и сеоског живота - упознати традиционалну културу народа у ужем и ширем окружењу	-монолошка -дијалозна -демонстративна -истраживачка -илустративна -стваралачка	Уџбеник Слике Цртежи Фотографије	посматрање разговори белешке продукти дечјих активности домаћи задаци задовољство ученика на часу
Корелација: Ликовна култура Музичка култура Српски језик				

Изборни предмет: Народна традиција – 4. Разред

Наставна тема: Традиционални облици транспорта и транспортна средства

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
- сувоземни унутрашњи саобраћај (пешачки саобраћај, колски саобраћај, занимања у сувоземном саобраћају); - трасирање, изградња и одржавање путева; - пратећи објекти (ханови, караван - сараји...); - значајни путеви у прошлости; - поштански саобраћај (голубови писмоноше, писмоноше - татари, телали...); - саобраћај на води (транспорт водом, од балвана до брода, прелаз преко воде - брвно, скела, корпе, мостови...)	-развијати општу културу -упознавање начина преношења и превожења предмета и људи	-монолошка -дијалозна -демонстративна -метод игре -стваралачка	Уџбеник Слике Цртежи Фотографије CD, DVD Филмови	посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
Корелација: Природа и друштво Ликовна култура				

Изборни предмет: **Народна традиција – 4. разред**

Наставна тема: **Народни музички инструменти**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>- врсте народних музичких инструмената (гусле, фрула, гајде, свирала од сламе, свирала од перја црног лука, пиштаљка од врбове гране, "виолина" од кукурузовине, свирала од кукуте, тиква...);</p> <p>- материјали од којих су израђени музички инструменти;</p> <p>- улога музичких инструмената у обележавању годишњег циклуса обичаја (обреди и празници) и животног циклуса обичаја (рађање, крштење, свадба, испраћај</p>	<p>-развијати стваралаштво и креативност</p> <p>-упознати основне елементе дечјег фолклора</p>	<p>-демонстративна</p> <p>-истраживачка</p> <p>-илустративна</p> <p>-стваралачка игра</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Цртежи</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација: Музичка култура Ликовна култура</p>				

Изборни предмет: **Народна традиција – 4. разред**

Наставна тема: **Националне народне традиције**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>- начини преношења народне традиције (усмени, писани и материјални садржаји);</p> <p>- начини чувања традицијске културе;</p> <p>- науке, установе и друштва које се баве чувањем и неговањем традицијске културе;</p> <p>- преношење садржаја народне традиције из садашњег времена на наредна</p>	<p>-упознавање старих обичаја</p> <p>-неговање традиције кроз обичаје (рођење, крштење, свадбе...)</p>	<p>-демонстративна</p> <p>-истраживачка</p> <p>-илустративна</p> <p>-стваралачка</p> <p>-игра</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Цртежи</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p> <p>Филмови</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење ангажовања ученика</p> <p>продукти ученикових активности</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација: Природа и друштво Ликовна култура Музичка култура Српски језик</p>				

**Временска структура годишњег програма
НАРОДНА ТРАДИЦИЈА – 4. разред**

Ред. број теме	Месец	Ред. број часа	Наставна јединица	Тип часа	
	Септембар	1	На млађима свет остаје – уводни час		
		2	Успаванке	Обрада	
		3	Повојница	Обрада	
		4	Крштење	Обрада	
	Октобар	5	Кумство	Обрада	
		6	На млађима свет остаје	Утврђивање	
		7	Разни облици транспорта	Обрада	
		8	Запис	Обрада	
		9	Засвирала свирала	Обрада	
	Новембар	10	Путеви у далекој прошлости	Обрада	
		11	Путници	Обрада	
		12	Начини путовања	Обрада	
		13	Каравани	Обрада	
	Децембар	14	Кириџије	Обрада	
		15	Гостионице, ханови, караван-сераји	Обрада	
		16	Гостопримство	Обрада	
		17	Путовање је најбоље учење	Утврђивање	
	Јануар	18	Гусле	Обрада	
		19	У домаћиновој кући	Обрада	
	Фебруар	20	Запреге	Обрада	
		21	Чезе, фијакери	Обрада	
		22	Кочијаши	Обрада	
			23	Рабације	Обрада
	Март		24	Овако се путовало	Утврђивање

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	Косидба	Обрада
		26	Комишање	Обрада
		27	Фруле и двојнице	Обрада
	Април	28	Весело срце кудељу преде	Утврђивање
		29	Веридба. Буклија	Обрада
		30	Кићење капије.Свадба. Пред младожењином кућом	Обрада
	Мај	31	Гајде	Обрада
		32	Како се некад пловило реком	Обрада
		33	Прелаз преко реке	Обрада
		34	Од добошара до рачунара	Обрада
	Јун	35	Сличица и реч – ето радости	стваралаштво
		36	Систематизација градива	

Изборни наставни предмети

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – 4. Разред

Циљ и задаци:

- оспособљавање за активно упознавање стања животне средине;
- познавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- познавање негативних утицаја човека на животну средину;
- испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа; - подстицање одговорног односа према живом свету;
- подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава;
- уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак;
- испитивање појава и промена у природи;
- подстицање одговорног, здравог односа према себи;
- оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостално/тимски;
- оспособљавање за доношење правилног става и за критичко мишљење.

Глобална структура годишњег програма ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – 4. разред

Ред. бр.	Назив наставне теме	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Система тизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно
1.	ЖИВОТНА СРЕДИНА	1	4				5
2.	ПРИРОДНЕ ПРОМЕНЕ И ПОЈАВЕ У НЕПОСРЕДНОЈ ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ		3	1			4
3.	ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		7	1		1	9
4.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		13	3	1	1	18
	Свега	1	27	5	1	2	36

Изборни предмет: **Чувари природе – 4. разред**

Наставна тема: **Животна средина**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>-Сналажење у природи (повратак природи, стазе у природи, знаци оријентације и исхрана у природи).</p> <p>- Истраживање узрочно-последичних веза у животној средини (ваздух, вода, земљиште и бука).</p> <p>- Активно упознавање стања животне средине извођењем једноставних огледа</p>	<p>-Очување животне средине</p> <p>-Развијање свести о очувању окружења</p>	<p>-дијалогска</p> <p>-истраживачка</p> <p>-демонстративна</p> <p>-илустративна</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Цртежи</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p>	<p>посматрање</p> <p>посете</p> <p>ангажовања ученика</p> <p>белешке</p> <p>задовољство ученика на часу</p>
<p>Корелација: Природа и друштво Физичко васпитање Музичка култура</p>				

Изборни предмет: **Чувари природе – 4. разред**

Наставна тема: **Природне промене и појаве у непосредној животној средини**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>- Разноврсност живог света као услов за опстанак (биодиверзитет).</p> <p>- Нестајање врста (најчешће угрожене биљке и животиње).</p> <p>- Кружење материје и протицање енергије кроз односе исхране.</p> <p>- Природне појаве и промене у животној средини.</p>	<p>-Праћење и уочавање промена и појава у животној средини и њихов утицај на живи свет</p> <p>-Уочавање и бележење последица промена и појава у животној средини</p>	<p>-истраживачка</p> <p>-дијалогска</p> <p>-експериментална</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Слике</p> <p>Цртежи</p> <p>Фотографије</p> <p>CD, DVD</p> <p>Саксија са биљком</p>	<p>посматрање</p> <p>праћење</p> <p>уочавање</p> <p>ангажовања ученика</p> <p>белешке</p> <p>закључивање</p> <p>задовољство ученика на часу</p>
<p>Корелација: Природа и друштво Физичко васпитање Музичка култура</p>				

Изборни предмет: **Чувари природе – 4. разред**

Наставна тема: **Загађивање животне средине**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>Брига о биљкама и животињама</p> <p>Чување и уређивање животног простора</p> <p>Рационално коришћење животних богатстава</p> <p>Рециклажа</p> <p>Глобално загревање</p>	<p>-Упознавање примарних загађивача</p> <p>-Уочавање начина загађивања</p> <p>-Развијање свести о последицама загађивања</p>	<p>-демонстративна</p> <p>-дијалoшка</p> <p>-текстуална</p> <p>-очигледности</p>	<p>Уџбеник</p> <p>Пластелин</p> <p>Картон</p> <p>Стиропро</p> <p>Балон</p> <p>Пластична кантица</p>	<p>-експеримент</p> <p>-читање</p> <p>-илустровање</p> <p>-обиласци</p> <p>задовољство ученика на часу</p> <p>домаћи задаци</p>
<p>Корелација: Природа и друштво Физичко васпитање Музичка култура Српски језик</p>				

Изборни предмет: **Чувари природе – 4. разред**

Наставна тема: **Заштита животне средине**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<p>- Активна заштита животне средине кроз организовање разних акција чувара природе ван учионице (штедња, рециклажа, озелењавање...).</p> <p>- Одговоран однос према животињама и биљкама.</p> <p>- Право на здраву животну средину, квалитет живота.</p> <p>- Одговоран однос према себи и животној средини у целини.</p> <p>- Критички и отворен став и сарадња са локалном средином, друштвом за заштиту животне средине, за заштиту животиња...</p>	<p>-Осмишљавање начина заштите животне средине</p> <p>-Развијање свести о значају заштите животне средине</p> <p>-Уређење школског животног простора</p>	<p>-демонстративни</p> <p>-дијалoшки</p> <p>-текстуални</p> <p>-очигледности</p>	<p>Уџбеник</p>	<p>-експеримент</p> <p>-читање</p> <p>-илустровање</p> <p>-обиласци</p> <p>-практична примена</p>
<p>Корелација: Природа и друштво Физичко васпитање Музичка култура Српски језик</p>				

**Временска структура годишњег програма
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – 4. разред**

Ред. број теме	Месец	Ред. број часа	Наставна јединица	Тип часа	
	Септембар	1	Појам животне средине, њени елементи (вода, ваздух, земљиште као услови живота, биљке и животиње)	Уводни час	
		2	Творевине људског рада	Обрада	
		3	Сезонске промене на биљкама и животињама	Обрада	
		4	Разноврсност живог света као услов за опстанак	Обрада	
	Октобар	5	Ланац исхране	Обрада	
		6	Кружење материје	Обрада	
		7	Нестајање врста	Обрада	
		8	Препознавање и описивање најочљивијих појава и промена у животној средини	Вежбање	
		9	Оспособљавање за активно упознавање животне средине	Обрада	
	Новембар	10	Квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света	Обрада	
		11	Уочавање негативних појава у човековом односу према животној средини	Вежбање	
		12	Извор загађивања воде	Обрада	
		13	Извор загађивања ваздуха	Обрада	
	Децембар	14	Извори загађивања земљишта	Обрада	
		15	Бука као загађивач	Обрада	
		16	Последице загађивања животне средине	Обрада	
		17	Заштита од загађивања	Обрада	
	Јануар	18	Посматрање и истраживање извора загађивања	Утврђивање	
		19	Загађујуће материје у домаћинству	Обрада	
	Фебруар	20	Понашања која нарушавају изглед творевина људског рада	Обрада	
		21	Брига о биљкама и животињама	Обрада	
		22	Најчешће угрожене биљне и животињске врсте	Обрада	
			23	Организовање активности Чуvara природе ван учионице	Вежбање
	Март		24	Одговоран однос према животињама (кућни љубимци, луталице)	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	Право на здраву животну околину	Обрада
		26	Одговоран однос према себи и животној средини	Обрада
		27	Чување и уређивање животног простора (акција)	Вежбање
	Април	28	Рационално коришћење природних богатстава	Обрада
		29	Појам соларне енергије	Обрада
		30	Рециклажа (папир, стакло, пластика, метал)	Обрада
	Мај	31	Правимо компост	Вежбање
		32	Посадимо дрво (озелењавање)	Вежбање
		33	Како се одупрети неправилном односу других према животној средини	Обрада
		34	Глобално загревање – последице	Обрада
	Јун	35	Правила понашања која доприносе очувању здравља	Обрада
		36	Лековита својства неких биљака – сакупљање биљака	Систематизација

Изборни наставни предмети

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА – 4. Разред

Циљ и задаци:

- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата и рачунара у игри и свакодневном животу;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- упознавање и употреба једноставних програма за рачунарске игре и образовне програме;
- развијање способности решавања задатака уз помоћ рачунара;
- развијање конструкторских вештина;
- развијање способности за тимски рад.

Глобална структура годишњег програма ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА – 4. разред

Ред. бр.	Назив наставне теме	Увод	Обрада	Понављање вежбање	Система тизација	Евалуација, самоевалуац.	Укупно
1.	ЦРТАМО И ПИШЕМО		9	1		1	11
2.	ПРАВИМО ОДЕЉЕЊСКЕ НОВИНЕ					4	4
3.	КРЕИРАМО, СТВАРАМО		2	6			8
4.	ИГРАМО СЕ И СНИМАМО		10	1	1	1	13
	Свега		21	8	1	6	36

Изборни предмет: **Од играчке до рачунара – 4. разред**

Наставна тема: **Цртамо и пишемо**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - цртање и писање текста - цртање по слободном избору и по задатој теми сложенијих цртежа - комбинованих са текстом - комбиновање појединих алата за цртање и писање у решавању конкретних проблема - покретање програма - чување цртежа - штампање 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање умења и вештина за коришћење једноставног програма за цртање и писање - Развијање сарадње - Развијање креативности при раду 	<ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -кооперативна -рад на рачунару -дијалoшка 	<p>Рачунар Уџбеник CD</p>	<ul style="list-style-type: none"> - отварање програма - креирање цртежа и текста - форматирање - чување и штампање
<p>Корелација: Математика Ликовна култура</p>				

Изборни предмет: **Од играчке до рачунара – 4. разред**

Наставна тема: **Правимо одељењске новине**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - припрема материјала за новине - уређивање текста и цртежа 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање креативности и стваралачког рада - Развијање смисла за лепо и уредност 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - кооперативна 	<p>Рачунар Штампач Папир за штампање Уџбеник</p>	<ul style="list-style-type: none"> - креирање -уређивање -штампање радова
<p>Корелација: Ликовна култура Српски језик</p>				

Изборни предмет: **Од играчке до рачунара – 4. разред**

Наставна тема: **Креирамо, стварамо**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
-креирамо одељењски CD - комбинација снимака web камером, музике, текста, фотографија из разних ситуација и активности одељења - електронска пошта, покретање програма, креирање поште, слање и примање - пригодне активности (Нова година, Дан жена, рођендани) креирање писма, постера, транспарента, позивнице, честитке...	- Оспособљавање ученика за правилан рад на скенеру и дигиталном апарату - Развијање креативних и конструктивних активности: писмо, честитка, позивница	-демонстративна - дијалoшка - кооперативна	Рачунар Уџбеник CD Веб камера Фотографије	- креирање - фотографисање - чување и - штампање радова
Корелација: Српски језик Музичка култура				

Изборни предмет: **Од играчке до рачунара – 4. разред**

Наставна тема: **Играмо се и снимамо**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
- web - камера - прикључивање камере на рачунар - покретање програма за снимање - меморисање и уређивање снимака	- Развијање способности и коришћење електронске поште - Спретност и креативност при коришћењу једноставних програма - Развијање сарадње и узајамне помоћи	-демонстративна - дијалoшка - кооперативна	Рачунар Уџбеник CD Веб камера	- конектовање - креирање - слање поште
Корелација: Музичка култура Српски језик				

**Временска структура годишњег програма
ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА – 4. разред**

Ред. број теме	Месец	Ред. број часа	Наставна јединица	Тип часа	
	Септембар	1	Алатке за цртање	Обрада	
		2	Брисање	Обрада	
		3	Цртање линија: праве и криве	Обрада	
		4	Цртање линија: правоугаоник, многоугао, круг	Обрада	
	Октобар	5	Цртање линија - слободан избор	Вежбање	
		6	Цртање: Снешко Белић	Вежбање	
		7	Бојење	Обрада	
		8	Програми за цртање	Обрада	
		9	Програми за цртање	Вежбање	
	Новембар	10	Снимање	Обрада	
		11	Отварање, штампање	Обрада	
		12	Слање, примање	Обрада	
		13	Микрософт. Ворд – покретање програма и изглед прозора	Обрада	
	Децембар	14	Тастатура	Обрада	
		15	Унос текста	Обрада	
		16	Исправка текста	Обрада	
		17	Копирање, превлачење	Обрада	
	Јануар	18	Помоћне радње	Обрада	
		19	Форматирање	Обрада	
	Фебруар	20	Ознаке за набрајање	Обрада	
		21	Табела	Обрада	
		22	Уметање слика	Обрада	
			23	Украсни текст	Вежбање
	Март		24	Штампање	Обрада

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	Израда публикација	Обрада
		26	Израда публикација	Вежбање
		27	Веб камера	Обрада
	Април	28	Мултимедијалне поруке	Обрада
		29	Мултимедијалне поруке	Вежбање
		30	Израда презентација	Вежбање
	Мај	31	Израда презентација	Вежбање
		32	Израда презентација	Вежбање
		33	Израда презентација	Вежбање
		34	Научили смо	Вежбање
	Јун	35	Научили смо	Вежбање
		36	Научили смо	Систематизација

Допунска настава

СРПСКИ ЈЕЗИК – 4. разред

Тематска структура годишњег програма

Предмет: Српски језик (допунска настава) – 4. разред

Наставна тема: **ГРАМАТИКА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Заједничке и властите именице - Променљиве врсте речи - Именице и заменице - Род и број придева - Глаголски додаци - Основни и редни бројеви 	<ul style="list-style-type: none"> - Проширивање знања о реченици, делови реченице; реченице по облику и значењу - Овладавање терминима; њихово уочавање у реченици и примена у правилном склапању реченица (именице, глаголи, придеви, бројеви, заменице) - Управни и неуправни говор (уочавање и записивање) 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Разговор Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке

Корелација:

Предмет: Српски језик (допунска настава) – 4. разред

Наставна тема: ПРАВОПИС

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Пишимо правилно - Пишемо управни и неуправни говор - Писање сугласника Ј 	<ul style="list-style-type: none"> - Практична примена и усвајање правописних правила језика - Служење правописним речником 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Разговор Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
<p>Корелација:</p>				

Предмет: Српски језик (допунска настава) – 4. разред

Наставна тема: **ОРТОЕПИЈА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Вежбање читања - Правилно изговарање и писање сугласника ч и ћ и џ и њ 	<ul style="list-style-type: none"> - Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова - Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица - Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Разговор Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
<p>Корелација:</p>				

Предмет: Српски језик (допунска настава) – 4. разред

Наставна тема: **КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Састав-Долазе нам октобарске боје - Сазнајемо више о Вуку Стефановићу Караџићу 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Разговор Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
<p>Корелација:</p>				

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Ред. број часа	Наставна јединица	Тип часа
1	Вежбање читања	вежбање
2	Заједничке и властите именице	обрада
3	Променљиве врсте речи	обрада
4	Пишимо правилно	обрада
5	Састав-Долазе нам октобарске боје	обрада
6	Именице и заменице	обрада
7	Сазнајемо више о Вуку Стефановићу Караџићу	обрада
8	Род и број придева	обрада
9	Придеви и именице - слагање у роду и броју	обрада
10	Пишемо управни и неуправни говор	обрада
11	Објекат - препознавање и одређивање	обрада
12	Ред речи у реченици	обрада
13	Правилно изговарање и писање сугласника ч и ћ и џ и њ	вежбање
14	Глаголски додаци	обрада
15	Основни и редни бројеви	обрада
16	Писање сугласника Ј	вежбање
17	Скраћенице	обрада
18	Атрибут - препознавање и одређивање	обрада

Допунска настава

МАТЕМАТИКА – 4. разред

Тематска структура годишњег програма

Предмет: **Математика (допунска настава) – 4. разред**

Наставна тема: **СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Сабирање и одузимање до 1000 - Множење и дељење до 1000 - Упоредивање бројева до милион - Сабирање и одузимање преко 1000 - Писмено сабирање и одузимање преко 1000 - Једначине са множењем и дељењем - Неједначине са множењем - Неједначине са дељењем - Разломци - Задаци са разломцима 	<ul style="list-style-type: none"> - Чита, пише и упоређује бројеве до милиона и веће од милиона - Зна писмено да сабира и одузима преко 1000 - Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000 - Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда - Решава једноставне проблемске ситуације 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке

Корелација:

Предмет: **Математика (допунска настава) – 4. разред**

Наставна тема: **МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
- Јединице мере за површину	- Зна да упоређује површи фигура - Користи јединице мере за површину	Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка	Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар	контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:				

Предмет: **Математика (допунска настава) – 4. разред**

Наставна тема: **ПОВРШИНА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Јединице мере за површину - Израчунавање површине правоугаоника - Израчунавање површине квадрата - Површина коцке - Површина квадрата 	<ul style="list-style-type: none"> - Израчунава површину правоугаоника и квадрата - Зна да црта мрежу квадрата и коцке - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:				

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Ред. број часа	Наставна јединица	
1	Сабирање и одузимање до 1000	обрада
2	Множење и дељење до 1000	обрада
3	Упоредивање бројева до милион	обрада
4	Јединице мере за површину	обрада
5	Сабирање и одузимање преко 1000	обрада
6	Писмено сабирање и одузимање преко 1000	обрада
7	Израчунавање површине правоугаоника	обрада
8	Израчунавање површине квадрата	обрада
9	Редослед рачунских операција	обрада
10	Површина коцке	обрада
11	Писмено множење	обрада
12	Писмено дељење	обрада
13	Површина квадра	обрада
14	Једначине са множењем и дељењем	обрада
15	Неједначине са множењем	обрада
16	Неједначине са дељењем	обрада
17	Разломци	обрада
18	Задаци са разломцима	обрада

Додатна настава

МАТЕМАТИКА – 4. разред

Тематска структура годишњег програма

Предмет: Математика (додатни рад) – 4. разред

Наставна тема: **СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Нумерација вишецифрених бројева - Рачунске операције и њихова примена - Зависност резултата и њихових компоненти - Бројевни ребуси - дешифровање операција - Магични квадрат и друге шеме - Математичка укрштеница - Логички задаци - задаци досетке - Бројење и размештање фигура - Логички задаци - Комбинаторни задаци - Решавање сложених задатака помоћу неједначина 	<ul style="list-style-type: none"> - Нумерише вишецифрене бројеве - Записује природне бројеве у облику збира вишеструких декадних јединица - Приказује бројеве на бројевној полуправи употребом знакова $<$, $>$, $=$ и $\neq$ - Зна писмено да сабира и одузима преко 1000 - Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000 - Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда - Зна да решава разломке - Разуме и зна да решава текстуалне задатке који се свode на основне рачунске радње и при томе уме да користи слова за запис непознатог броја - Решава једноставне проблем ситуације - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:				

Предмет: **Математика (додатни рад) – 4. разред**

Наставна тема: **МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Проблеми мерења - Проблеми превозења и размештања предмета - Квадрат и правоугаоник - резање и састављање - Квадрат и правоугаоник - резање и састављање 	<ul style="list-style-type: none"> - Упоређује површи фигура - Користи јединице мере за површину - Решава једноставне проблем ситуације - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:				

Предмет: **Математика (додатни рад) – 4. разред**

Наставна тема: **ПОВРШИНА**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Квадрат и правоугаоник - обим и површина - Коцка и квадар - површина - Математичке игре 	<ul style="list-style-type: none"> - Израчунава површину правоугаоника и квадра - Зна да црта мрежу квадра и коцке - Израчунава обим и површину квадра и коцке - Решава проблемске ситуације - Решава логичко-комбинаторне проблеме 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко-синтетичка Истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање 	<ul style="list-style-type: none"> контролни задаци посматрање праћење ангажовања ученика усмене провере белешке
Корелација:				

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

Ред. број часа	Наставна јединица	
1	Нумерација вишецифрених бројева	обрада
2	Нумерација вишецифрених бројева	вежбање
3	Рачунске операције и њихова примена	обрада
4	Зависност резултата и њихових компоненти	обрада
5	Зависност резултата и њихових компоненти	обрада
6	Бројевни ребуси - дешифровање операција	обрада
7	Магични квадрат и друге шеме	обрада
8	Магични квадрат и друге шеме	вежбање
9	Математичка укрштеница	обрада
10	Математичка укрштеница	вежбање
11	Логички задаци - задаци досетке	обрада
12	Логички задаци - задаци досетке	вежбање
13	Бројење и размештање фигура	обрада
14	Бројење и размештање фигура	вежбање
15	Логички задаци	обрада
16	Логички задаци	вежбање
17	Логички задаци	вежбање
18	Логички задаци	вежбање
19	Комбинаторни задаци	обрада
20	Комбинаторни задаци	вежбање
21	Комбинаторни задаци	вежбање
22	Комбинаторни задаци	вежбање
23	Решавање сложених задатака помоћу неједначина	обрада
24	Решавање сложених задатака помоћу неједначина	вежбање
25	Проблеми мерења	обрада
26	Проблеми превозења и размештања предмета	обрада
27	Квадрат и правоугаоник - резање и састављање	обрада
28	Квадрат и правоугаоник - резање и састављање	вежбање

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

29	Квадрат и правоугаоник - обим и површина	обрада
30	Квадрат и правоугаоник - обим и површина	вежбање
31	Коцка и квадар - површина	обрада
32	Коцка и квадар - површина	вежбање
33	Коцка и квадар - запремина	вежбање
34	Коцка и квадар - запремина	вежбање
35	Математичке игре	обрада
36	Математичке игре	вежбање

Остали облици образовно-васпитног рада

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ – 4. разред

Циљеви и задаци

- Понашање ученика и развој хуманизације међу људима
- елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
- подстицање ваннаставних активности
- подстицање социјалног сазнања
- упознавање са дечјим правима
- развијање креативности
- олакшавање адаптације у школи
- развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима
- реализација садржаја и остваривање задатака подручја здравственог васпитања
- превенција малолетничке деликвенције
- превенција болести зависности

Глобална структура годишњег програма

Ред. број	Тема	Оријентациони број часова
1	ПОДСТИЦАЊЕ ДОГОВОРА И САРАДЊЕ	7
2	ХИГИЈЕНА И ЗДРАВЉЕ	8
3	ДЕЧЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ	9
4	АДАПТАЦИЈА НА ШКОЛУ И СОЦИЈАЛНА ИНТЕГРАЦИЈА	4
5	РАЗВИЈАЊЕ И НЕГОВАЊЕ ЉУДСКИХ ВРЕДНОСТИ	6
6	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА	2
		36

Тематска структура годишњег програма

Час одељењског старешине – 4. разред

Наставна тема: ПОДСТИЦАЊЕ ДОГОВОРА И САРАДЊЕ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Опет смо заједно - размена искустава са распуста - Формирање председништва одељенске заједнице - Химна одељенске заједнице - Правила понашања у школи - Чување школске имовине - Безбедно кретање у саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> - Изражавање својих потреба и уважавање потреба других без агресивности - Ученик се придржава правила понашања у школи - Стицање нових пријатеља - Правилно и безбедно кретање у саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Класификовање Описивање Читање Сарадња Постављање питања Тражење одговора Дискутовање Игра Ситуациона Интерактивна Креативна и истраживачка Радионичарска Разговор Ангажовање у прославама Боравак у природи Откривање Песма Игра Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика

Корелација:

Музичка култура: Пролеће нам доноси радости нове

Природа и друштво: Моја домовина – део света

Српски језик: Основни облици усменог и писменог изражавања

Час одељењског старешине – 4. разред

Наставна тема: ХИГИЈЕНА И ЗДРАВЉЕ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Значај правилне исхране - Настајање и ширење заразних болести - Потреба за одмором, релаксацијом и спавањем - Здравствена нега и употреба лекова - Пушење није никакво дружење - Час у природи 	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање хигијенских навика - Боравак на ваздуху, значај за здравље - Упознавање штетности лекова и дувана - Упознавање заразних болести и њиховог ширења - Значај правилне исхране – разноврсност у исхрани - Упознавања значаја одмора, релаксације и спавања 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Класификовање Описивање Читање Сарадња Постављање питања Тражење одговора Дискутовање Игра Ситуациона Интерактивна Креативна и истраживачка Радионичарска Разговор Ангажовање у прославама Боравак у природи Откривање Песма Игра Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика
<p>Корелација:</p> <p>Природа и друштво: Сусрет са природом</p> <p>Физичко васпитање: Основи спортских игара</p>				

Час одељењског старешине – 4. разред

Наставна тема: **ДЕЧЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Израђивање самопоштовања и правилног вредновања понашања - Дечја недеља - Светски Дан штедње -31. 10. - Превазилажење конфликта - Стрес - извори, утицај и механизми превазилажења - Шта су правила и шта би се догодило да их немамо - Желео бих да будем - Спортски дан - Облици и узроци агресивног понашања 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање и уважавање дечјих права и обавеза - Решавање конфликтних ситуација, договор - Потребе обе стране (сарадња) - Зна своја права, обавезе - Активно учествује у животу и раду школе - Предлаже промене - Уме да штеди - Зна како превазићи стрес и елиминисати изворе - Слободно изражава своје жеље 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Класификовање Описивање Читање Сарадња Постављање питања Тражење одговора Дискутовање Игра Ситуациона Интерактивна Креативна и истраживачка Радионичарска Разговор Ангажовање у прославама Боравак у природи Откривање Песма Игра Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика

Корелација:

Природа и друштво: Моја домовина – део света

Грађанско васпитање: Заједно стварамо демократску атмосферу у нашем разреду

Физичко васпитање: Основи спортских игара

Српски језик: Основни облици писменог и усменог изражавања

Час одељењског старешине – 4. разред

Наставна тема: АДАПТАЦИЈА НА ШКОЛУ И СОЦИЈАЛНА ИНТЕГРАЦИЈА

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Радујмо се Новој години - Припрема за обележавање Дана школе - Сређивање учионице - Дан шале - 1. април - Припреме и прослава завршетка школске године 	<ul style="list-style-type: none"> - Учествоје и сарађује у заједничким прославама - Поштује потребе и осећања других - Сарађује са другима - Социјална интеграција - Заједно са другим ангажује се у прославама - Учествоје у одржавању животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Класификовање Описивање Читање Сарадња Постављање питања Тражење одговора Дискутовање Игра Ситуациона Интерактивна Креативна и истраживачка Радионичарска Разговор Ангажовање у прославама Боравак у природи Откривање Песма Игра Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика
<p>Корелација:</p> <p>Српски језик: Основни облици писменог и усменог изражавања</p> <p>Ликовна култура: Амбијент – сценски простор</p>				

Час одељењског старешине – 4. разред

Наставна тема: **РАЗВИЈАЊЕ И НЕГОВАЊЕ ЉУДСКИХ ВРЕДНОСТИ**

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Помоћ старијим особама - Поклонићу мами, тетки, баки... - Односи у породици - Односи са пријатељима - Успостављање контакта са вршњацима различитих култура и традиција - Научимо да пружамо помоћ другима када је то потребно - Међуодељенска такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање и неговање правих људских вредности - Поштовање старијих - Неговање љубави за родитеље, рођаке, пријатеље, вршњаке - Пружање помоћи када је то потребно - Уважавање других, прихватање пораза, са честиткама противнику 	<ul style="list-style-type: none"> Посматрање Проналажење Препознавање Уочавање сличности и разлика Класификовање Описивање Читање Сарадња Постављање питања Тражење одговора Дискутовање Игра Ситуациона Интерактивна Креативна и истраживачка Радионичарска Разговор Ангажовање у прославама Боравак у природи Откривање Песма Игра Драматизација 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности белешке задовољство ученика

Корелација:

Ликовна култура: Линија, простор, волумен, боја, површина

Српски језик: Основни облици писменог и усменог изражавања

Временска структура годишњег програма

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ – 4. разред

Тема	Месец	Ред. број	Садржај	
	Септембар	1	Опет смо заједно - размена искустава са распуста	
		2	Правила понашања у школи	
		3	Безбедно кретање у саобраћају	
		4	Буквар дечијих права	
		5	Чување школске имовине	
	Октобар	6	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.	
		7	Значај правилне исхране	
		8	Израђивање самопоштовања и правилног вредновања понашања	
		9	Дечја недеља. Светски Дан штедње -31. 10.	
	Новембар	10	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.	
		11	Стрес - извори, утицај и механизми превазилажења	
		12	Настајање и ширење заразних болести	
		13	Превазилажење конфликта	
	Децембар	14	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.	
		15	Потреба за одмором, релаксацијом и спавањем	
		16	Шта су правила и шта би се догодило да их немамо	
		17	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца. Радујмо се Новој години.	
	Јануар	18	Заштита деце од насиља (односи у породици)	
		19	Заштита деце од насиља (односи међу вршњацима)	
	Фебруар	20	Здравствена нега и употреба лекова	
		21	Пушење није никакво дружење	
		22	Желео бих да будем	
			23	Спортски дан
	Март		24	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	Поклонићу мами, тетки, баки...
		26	Научимо да пружамо помоћ другима када је то потребно
		27	Дан шале - 1. април
	Април	28	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.
		29	Припрема за обележавање Дана школе
		30	Успостављање контакта са вршњацима различитих култура и традиција
	Мај	31	Ученик месеца. Акције и постигнућа месеца.
		32	Међудодељенска такмичења
		33	Игра занимања
		34	Облици и узроци агресивног понашања
	Јун	35	Ученик године. Акције и постигнућа године.
		36	Припреме и прослава завршетка школске године

ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ – 4. разред

Циљеви и задаци

- Задовољити интересе ученика у складу са могућностима школе
- Развијати, на интересантан начин, свестрану личност ученика
- Стварање и развијање позитивне атмосфере у одељењу.

Глобална структура годишњег програма

Ред. број	Тема	Оријентациони број часова
1	ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	8
2	ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	7
3	ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	6
4	СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	4
5	КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	7
6	ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	4
		36

Тематска структура годишњег програма

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Радионица „Школа без насиља“ - Активности поводом обележавања: Дана планете земље, Дана воде, Дана борбе против пушења, Дана заштите животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са локалном заједницом - Развијање свести о здравом начину живота - Поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба 	<ul style="list-style-type: none"> - Израда паноа - Посете - Изложбе - Метода практичних радова - Текстуална - Кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Постери Штампа Плакат ЦД 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Српски језик Природа и друштво Чуvari природе Ликовна култура				

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума - Израда зидних новина 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова према загађивању животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - Чишћење - Купљење папирића - Сечење, лепљење - Цртање, сликање 	<ul style="list-style-type: none"> Слике Фотографије Папир у боји Бојице Маказе Лепак Саксије са цвећем 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Ликовна култура Српски језик Грађанско васпитање Природа и друштво				

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Акције поводом Дечије недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу - Помоћ старим особама 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање хуманог односа - Поштовање разлика и разумевање туђих потреба - Развијање такмичарског духа 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстративна - Кооперативна - Дијалoшка 	<ul style="list-style-type: none"> Плакат Брошуре Постери Играчке Одећа Часопис Књига 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Физичко васпитање Природа и друштво Верска настава Грађанско васпитање				

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
Организовање спортских такмичења: <ul style="list-style-type: none"> - одељењска - међуодељењска - међушколска 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање такмичарског духа - Развијање моторичких спретности - Развијање физичких способности 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстративна - Кооперативна - Дијалoшка 	<ul style="list-style-type: none"> Лопте Вијаче Обручи 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Физичко васпитање Музичка култура				

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
- Посете: - Позоришту - Музеју - Учествовање у активностима поводом школских празника	- Развијање опште културе - Развијање и подстицање стваралачке активности - Развијање маште, оригиналности и смисла за лепо	- Демонстративна - Текстуална - Стваралачка - Игра улога	Сlike Плакати Музејски експонати Драмски текст	посматрање праћење ангажовања ученика производи ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Природа и друштво Српски језик Народна традиција Музичка култура				

Слободне активности – 4. разред

Наставна тема: ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
- Организовање одељењске приредбе - Одељењска такмичења у глуми, рецитовању, певању - Учешће на ликовним и литерарним конкурсима - Квиз	- Неговање лепоте и задовољства у дружењу - Развијање кооперативног односа у раду - Подстицање оригиналности и креативности - Препознавање склоности ученика и карактеристичних особина	- Играње - Певање - Имитирање - Такмичење у знању, умењу и навикама	Сlike Фотографије Постери Штампa ЦД Прибор за цртање и сликање	посматрање праћење ангажовања ученика производи ученикових активности задовољство ученика на часу
Корелација: Српски језик Природа и друштво Музичка култура Ликовна култура Физичко васпитање				

Временска структура годишњег програма

**ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ
АКТИВНОСТИ – 4. разред**

Тема	Месец	Ред. број	Садржај	
	Септембар	1	Добродошлица будућим ђацима првацим	
		2	Упознавање са планом рада за ову школску годину	
		3	Посета Терзића авлији, Потпећкој пећини	
		4	Међудодељењско такмичење у играма	
		5	Помоћ старим особама (1. октобар – међународни дан старих особа)	
	Октобар	6	Растемо као једно – бољи смо заједно (обележавање дечје недеље)	
		7	Припреме за јесењи крос	
		8	Уређење школског дворишта	
		9	Одељењска такмичења у играма	
	Новембар	10	Вук Карацић – живот и дело	
		11	Дан толеранције	
		12	Да децу не боли кад су у школи – Међународни дан борбе против насиља над децом	
		13	Уређење учионице	
	Децембар	14	Шта могу да учиним за своје здравље	
		15	Покажи шта знаш	
		16	Посета железничком музеју	
		17	Правимо честитку за Нову годину	
	Јануар	18	Припрема за прославу школске славе	
		19	Свети Сава – школска слава	
	Фебруар	20	Игре на снегу	
		21	Одељењско такмичење у глуми	
		22	Како помоћи болесном другу, пријатељу	
			23	Припрема ученика за такмичење у рецитовању
	Март		24	Дан планете Земље

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

		25	Правимо честитке за Дан жена
		26	Одељењско такмичење у рецитовању
		27	Дан воде
	Април	28	Међународни дан дечје књиге
		29	Дан здравља
		30	Ускршња изложба
	Мај	31	Светски дан чистих руку
		32	Заштита наше животне околине - плакат
		33	Литерарни конкурс Дисово пролеће
		34	Дан борбе против пушења
	Јун	35	Књижевна олимпијада
		36	Како смо се дружили ове године - квиз

ЕКСКУРЗИЈА – 4. Разред

Екскурзија је ваннаставни облик образовно васпитног рада. Њен циљ је савладавање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су везана за делатност школе.

Задачи који се остварују реализацијом програма екскурзије су:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичких односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и развијање еколошких навика;
- познавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање екстетских, културних и спортских навика;
- развијање позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Екскурзија се остварује ван школе у трајању од једног дана.

Предлог за извођење екскурзије у четвртог разреда: **Пожега – Јагодина – Пожега**

Садржаји и програм екскурзије:

- Посета Спомен парку „Крагујевачки октобар“ у Шумарицама
- Обилазак Аква парка у Јагодина
- Посета Музеју воштаних фигура
- Обилазак ЗОО врта

НАСТАВА У ПРИРОДИ – 4. разред

Циљ организовања наставе у природи је остваривање одговарајућих садржаја из наставних и ваннаставних активности из наставног плана и програма основне школе у месту климатски погодном за здравље и рекреацију ученика.

Задачи и садржај наставе у природи заснивају се на наставном плану и програму образовно васпитног рада. Настава у природи организоваће се за ученике четвртог разреда у трајању од 7 дана, уз сагласност родитеља, за најмање две трећине ученика по одељењу. Трошкове за организовање наставе у природи сnose родитељи.

Настава у природи ће се организовати у мају 2014. године

Предлог за извођење рекреативне наставе у четвртом разреду: **Аранђеловац**

Циљеви и задаци

- Развијање правилног односа према природи и њеном очувању
- Развијање спретности и кондиције у природи
- Стицање нових знања
- Примена стечених знања на очигледним, природним објектима
- Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља ученика
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.
- Неговање лепоте и задовољства у дружењу
- Социјализација ученика и стицање искуства у колективном животу уз развијање толеранције.
- Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја.

Садржаји и програм екскурзије:

- Посета Буковичој бањи
- Излет на Опленац:
  - Посета цркви Светог Ђорђа
  - Посета куће краља Петра I и галерије са тематском поставком везаном за ову династију
  - Обилазак конака са кулом и цркве са звоником
  - Посета Виноградаревој кући
- Излет на Орашац:
  - Обилазак Спомен – школе
  - Посета цркви у Орашцу
  - Обилазак Марићевића јаруге и спомен чесме
- Излет до Рисовачке пећине
- Излет до Ловачке куће
- Посета Народном музеју у Аранђеловцу
- Обилазак аква парка

 У складу са актуелним догађајима и понудама, а у сагласности са родитељима, водећи рачуна о безбедности ученика реализоваћемо одговарајуће посете објекта и локација у складу са наставним планом и програмом, а за које овог тренутка немамо сазнања.

Циљеви изадаци наставе у природи по наставним областима – 4. Разред

Наставне области	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Евалуација, самоевалуац.
СРПСКИ ЈЕЗИК	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање способности посматрања и уочавања богатства облика, боја, звукова и гласова у при роди - Доживљавање лепог у природи - Богађење речника - Упућивање ученика да доживљавају, разумеју и изражавају слике и осећања израженим у књижевним текстовима - Изражавање сопственог утиска - Развијање и неговање сарадничких 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - текстуална - писаних радова - излагања 		<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - причање - описивање
МАТЕМАТИКА	<ul style="list-style-type: none"> - Примена стечених знања - Стицање нових знања о разломцима и примена истих на решавању текстуалних задатака 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - текстуална - демонстративна - писаних радова 		<ul style="list-style-type: none"> - процењивање - израда задатака - уочавање - практичан рад - закључивање
ПРИРОДА И ДРУШТВО	<ul style="list-style-type: none"> - Уочавање сведока прошлости - Развијање родољубивих осећања - Уочавање разлика и сличности међу крајевима 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - систематско посматрање - текстуална - писаних радова 		<ul style="list-style-type: none"> -разгледање - посматрање - уочавање сличности и разлика - упознавање прошлости
МУЗИЧКА КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> - Подстицање расположења и ведрине - Певање и играње научених игара, развијање стваралаштва, креативности и 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - илустративна 		<ul style="list-style-type: none"> - певање - играње - слушање - извођење
ЛИКОВНА КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> - Цртање, сликање, израда на основу непосредног опажања околине - Развијање смисла за лепо и уредно 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - практичан рад 		<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - цртање - сликање - израда
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, такмичарског духа, толеранције, координације и физичких способности - Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља и повећања 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - самосталног рада 		<ul style="list-style-type: none"> - трчање - шетање - такмичење - одржавање личне хигијене - игра

ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ НАЧИН РАДА

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Мере/врста подршке: ПРИЛАГОЂАВАЊЕ МЕТОДА, МАТЕРИЈАЛА И УЧИЛА (МЕРЕ ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈЕ)

Потребне мере/врсте подршке (за које активности, односно предмете/области)	Кратак опис мере/врсте подршке и сврха тј. циљ пружања подршке	Реализује и прати (ко, када)
<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> – Језик – Књижевност – Језичка култура <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> – Блок бројева до 1000 – Геометријске фигуре и њихови међусобни односи – Мерење и мере <p>Природа и друштво</p> <ul style="list-style-type: none"> – Природа-човек-друштво – Кретање у простору и времену – Наше наслеђе – Материјали и њихова употреба – Људска делатност <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> – Коришћење разних материјала за компоновање – Композиција и покрет у композицији – Орнаментика – Простор (повезивање разних облика у целину) – Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика – Плакат, билборд, реклама – Ликовне поруке као могућност споразумевања – Ликовна дела и споменици културе. Дела савремених медијума <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> – Слушање музике – Извођење музике - певање и свирање песама и основи музичке писмености – Дечје стваралаштво – Музичке игре <p>Физичко васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> – Атлетика – Вежбе на справама и тлу – Ритмичка гимнастика и народни 	<ul style="list-style-type: none"> – обезбедити визуелна помагала, велика слова, шеме, графичке приказе – радити на начин који ангажује више чула (визуелно, аудиторно, кинестетичко), уз коришћење адекватног материјала за учење (слике, постери, шарени папир, пластелин, дрвени предмети...) – поновити упутства ученику пошто су дата одељењу, затим тражити од њега или ње да их понове и објасне упутства наставнику – поред усмених дати и писана упутства родитељима, како би дете могло да их поново погледа касније – дати пример како би се помогло ученицима, поставити пример тако да могу често да га погледају – дати додатно време за завршавање задатака – поједноставити сложена упутства – смањити ниво штива у задацима – тражити мање тачних одговора за завршавање (квалитет насупрот квантитета) – скратити задатке, поделом рада на мање делове – користити контролне листе, шеме, картице за подсећање итд. – смањити задате домаће задатке, – пратити задатке којима ученик сам одреди своју динамику (дневна, недељна) – организовати да оде кући са јасним, концизним упутствима за израду домаћих задатака – признати и наградити усмено учешће ученика на часу – обезбедити помоћ око организације учења – припремити унапред распоред учења/задатака са учеником – направити систем награђивања за завршавање рада у школи и домаћих задатака – родитеље редовно извештавати о напредовању – додатна прилагођавања (пр. одредити једног другог добровољца који ће помагати око домаћих задатака) – ставити ученика близу наставника – ставити ученика близу позитивног узора – избегавати стимулације које одвлаче пажњу – поједноставити правила у учионици тако да су јасна и доступна за подсећање – похвалити одређена понашања – користити стратегије за само-контролу – дати посебне привилегије /позитивне подстицаје; 	<p>наставник разредне наставе</p> <p>наставник енглеског језика</p> <p>наставник од играчке до рачунара</p> <p>тим за инклузивно образовање</p>

Основна школа „Петар Лековић“ Пожега
Школски програм

<p>плесови</p> <ul style="list-style-type: none"> – Основи тимских игара – Здравствено васпитање 	<p>убрзати њихову примену</p> <ul style="list-style-type: none"> – "мудро искористити" негативне последице – дозволити кратке одморе између задатака – подсећати ученика да не прекида рад на задатку (различитим невербалним сигнаlima) – оценити тачне одговоре ученика, не његове грешке – спровести систем управљања понашањем у учионици – омогућити дозвољено кретање, време када ученик није на свом месту (нпр. послати га да изврши неки налог) – игнорисати неодговарајуће понашање које није драстично изван граница дозвољеног у учионици – спровести разумне процедуре паузе 	
--	---	--

Мере/врста подршке: ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПРОСТОРА/ УСЛОВА У КОЈИМА СЕ АКТИВНОСТИ ОДНОСНО УЧЕЊЕ ОДВИЈА (напр. отклањање физичких баријера, специфична организација и распоред активности и сл.)

Потребне мере/врсте подршке (за које активности, односно предмете/области)	Кратак опис мере/врсте подршке и сврха тј. циљ пружања подршке	Реализује и прати (ко, када)
<ul style="list-style-type: none"> – обавезни предмети – изборни предмети – факултативни предмет – друштвене, техничке, хуманитарне, културне, спортске активности 	<ul style="list-style-type: none"> – организација наставног простора, наставне опреме за групни и индивидуални рад ученика – припрема и коришћење аудио-визуелних наставних средстава и помагала – у што већој мери онемогућити негативне утицаје који деконцентришу рад ученика и одвлачење пажње приликом наставног рада – омогућити несметан превоз ученика ђачким аутобусима у доласку и одласку из школе у свим временским условима – правовремена набавка материјала и потрошних средстава за израду дидактичког материјала (тестови, задаци, упутства, обавештења родитељима, контролне листе, шеме, картице, слике, цртежи, постери...) – прилагођавање појединих учионица за реализацију наставе физичког васпитања поготово у зимским условима 	<p>наставници разредне наставе</p> <p>наставници предметне наставе</p> <p>директор</p> <p>тим за инклузивно образовање</p>

**Мере/врста подршке: ИЗМЕНА САДРЖАЈА АКТИВНОСТИ И ИСХОДА, ОДНОСНО
САДРЖАЈА УЧЕЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА ОБРАЗОВАЊА**

Потребне мере/врсте подршке (за које активности, односно предмете/области)	Кратак опис мере/врсте подршке и сврха тј. циљ пружања подршке	Реализује и прати (ко, када)
<ul style="list-style-type: none"> – обавезни предмети – изборни предмети – факултативни предмет – друштвене, техничке, хуманитарне, културне, спортске активности 	<ul style="list-style-type: none"> – прилагођавање садржаја наставног плана и програма за физичко васпитање условима рада школе с обзиром на климатске околности и недостатак физкултурних сала – прилагођавање исхода учења и стандарда постигнућа одређеним категоријама ученика и појединим ученицима с обзиром на њихове развојне карактеристике и степен когнитивног, емоционалног, физичког и социјалног развоја – кроз оперативни наставни план и програм за сваки наставни предмет и ваннаставну активност – прилагођавање садржаја рада и социјалних облика рада ученика развојним карактеристикама ученика – прилагођавање система оцењивања сходно потребама развоја ученика са сметњама и тешкоћама у развоју – реализовати наставу на начин који ангажује више чула (визуелно, аудитивно, кинестетичко), уз коришћење адекватног материјала за учење (слике, постери, шарени папир, пластелин, дрвени предмети и сл.) 	<p>наставници разредне наставе</p> <p>наставници предметне наставе</p> <p>тим за инклузивно образовање</p>